

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0023/2013

29.1.2013

RAPORT

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Ettevõtja sotsiaalne vastutus, ühiskonna huvide edendamine ning suund säästvale ja kaasavale taastumisele (2012/2097(INI))

Raportöör: Richard Howitt

Arvamuse koostaja (*):
Raffaele Baldassarre, õiguskomisjon

(*) Menetlus kaasatud komisjoni osalusel – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	25
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS (*).....	28
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS	31
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	37
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	42
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	48
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	52

(*) Menetlus kaasatud komisjoni osalusel – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvate ja kaasavate taastumisele

(2012/2097(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 5, 12, 14, 15, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34 ja 36,
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalhartat, eelkõige selle artikleid 5, 6 ja 19,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aastal vastu võetud deklaratsiooni aluspõhimõtete ja -õiguste kohta tööl ning ILO konventsioone, millega kehtestatakse üldised põhilised tööalased standardid sunniviisilise töö kaotamise kohta (konventsioonid nr 29 (1930) ja nr 105 (1957)), ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta (konventsioonid nr 87 (1948) ja nr 98 (1949)), lapsele sobimatu töö keelustamise kohta (konventsioonid nr 138 (1973) ja nr 182 (1999)) ja mittediskrimineerimise kohta töö saamisel (konventsioonid nr 100 (1951) ja nr 111 (1958)),
- võttes samuti arvesse ILO konventsioone tööklauslite kohta (hankelepingud) (nr 94) ja kollektiivlääbirääkimiste edendamise kohta (nr 154),
- võttes arvesse ILO inimväärse töö tegevuskava ja ülemaailmset tööhõive pakti, mis võeti ülemaailmse toetusega vastu 19. juunil 2009. aastal toimunud rahvusvahelisel töökonverentsil,
- võttes arvesse 10. juunil 2008. aastal 183 ILO liikmesriigi poolt üksmeelselt vastu võetud deklaratsiooni sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni (1948) ja teisi inimõigustealaseid ÜRO dokumente, eelkõige kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti (1966), rahvusvahelist majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste pakti (1966), konventsiooni rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1965), konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1979), lapse õiguste konventsiooni (1989), võrdtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse rahvusvahelist konventsiooni (1990) ning puuetega inimeste õiguste konventsiooni (2006),
- võttes arvesse 2010. aasta märtsis avaldatud ÜRO naiste mõjuvõimu suurendamise põhimõtteid, mis on koostatud ÜRO soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamise agentuuri (UN Women) ja ÜRO ülemaailmse kokkuleppe (UN Global Compact) koostöös ning mis sisaldavad juhiseid, kuidas suurendada naiste mõjuvõimu töökohal, turul ja kogukonnas,
- võttes arvesse nn järjepidevuse projekti, mis on koostööprojekt kliimamuutustest

teatamise standardite nõukogu (Climate Disclosure Standards Board, CDSB), ülemaailmse aruandluse algatuse (Global Reporting Initiative, GRI), OECD ning ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) vahel ja mille eesmärk on toetada suuremat ühtsust ettevõtjatelt kliimamuutusega seotud teabe nõudmisel ja sellise teabe avaldamisel ettevõtjate poolt,

- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid ning välisasjade nõukogu 8. detsembri 2009. aasta järeldusi¹,
- võttes arvesse OECD 2011. aasta mais ajakohastatud suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele,
- võttes arvesse OECD 1997. aasta altkäemaksu andmise vastu võitlemise konventsiooni,
- võttes arvesse globaalse aruandluse algatust,
- võttes arvesse rahvusvahelise integreeritud aruandluse nõukogu moodustamist,
- võttes arvesse Taani 2008. aasta finantsaruannete seadust,
- võttes arvesse ÜRO ülemaailmset ettevõtete kokkulepet,
- võttes arvesse komisjoni jaoks tehtud 2010. aasta oktoobri uuringut juhtimisalaste lünkade kohta rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud ettevõtja sotsiaalse vastutuse vahendite ja standardite ning kehtivate Euroopa õigusaktide vahel (nn Edinburghi uuring)², mille tulemused avaldati Euroopa Parlamendi raportis inimõiguste 2011. aasta aruande kohta³, ja mille Euroopa Ülemkogu täielikult heaks kiitis,
- võttes arvesse 2012. aasta Rio+20 säästva arengu tippkohtumise järelduste lõike 46 ja 47,
- võttes arvesse ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtteid,
- võttes arvesse 1. novembril 2010. aastal vastu võetud rahvusvahelist standardit ISO 26000, millega nähakse ette sotsiaalse vastutuse suunised,
- võttes arvesse 2009. aasta uuringut „Rohelised võitjad” 99 ettevõtte kohta⁴,
- võttes arvesse 16. oktoobril 2002 käivitunud ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitleva Euroopa sidusrühmade foorumi moodustamist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste

¹ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework> ning http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/business-human-rights/101025_ec_study_final_report_en.pdf

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

⁴ <http://www.atkearney.com/documents/10192/6972076a-9cdc-4b20-bc3a-d2a4c43c9c21>

riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta¹,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv riigihangete kohta (COM(2011)0896),
- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, mis asendas 1968. aasta Brüsseli konventsiooni², välja arvatud Taani ja teiste liikmesriikide omavaheliste suhete osas,
- võttes arvesse nõukogu 3. detsembri 2001. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse Euroopa raamistikku propageeriva rohelise raamatu järeelmeetmete kohta³,
- võttes arvesse nõukogu 6. veebruari 2003. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Inimväärse töö tagamine kõigi jaoks – Ühenduse panus inimväärse töö tagamise suuniste rakendamiseks kogu maailmas” (COM(2006)0249) (edaspidi „komisjoni teatis inimväärse töö kohta”),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Äriühinguõiguse ajakohastamine ja äriühingute juhtimise parandamine Euroopa Liidus – plaan liikuda edasi” (COM(2003)0284) (edaspidi „ühingujuhtimise tegevuskava”),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Kaubandus, majanduskasv ja maailmapoliitika. Kaubanduspoliitika – ELi 2020. aasta strateegia keskne teema” (COM(2010)0612),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Pakett „Vastutustundlikud ettevõtted”” (COM(2011)0685),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Töövõimalusterohke majanduse taastumine” (COM(2012)0173),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Sotsiaallettevõtluse algatus – Sotsiaalmajanduse ja sotsiaalse innovatsiooni keskmes olevate sotsiaallettevõtete edendamisele suunatud majanduskeskkonna loomine” (COM(2011)0682),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (COM(2010)0491),
- võttes arvesse oma 30. mai 2002. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse

¹ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

² EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1.

³ EÜT C 86, 10.4.2002, lk 3.

⁴ ELT C 39, 18.2.2003, lk 3.

Euroopa raamistikku propageeriva komisjoni rohelise raamatu kohta¹,

- võttes arvesse oma 13. mai 2003. aasta resolutsiooni „Komisjoni teatis ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta: äriühingute panus säästvasse arengusse”²,
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse ja uue partnerluse kohta³,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes⁴,
 - võttes arvesse oma 16. juuni 2010. aasta resolutsiooni ELi 2020. aasta strateegia kohta, kus märgitakse, et ettevõtja sotsiaalne vastutus ja äriühingu üldjuhtimine on lahutamatu seotud⁵,
 - võttes arvesse oma 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni sotsiaallettevõtluse algatus ning sotsiaalmajanduse ja sotsiaalse innovatsiooni keskmes olevate sotsiaallettevõtete edendamisele suunatud majanduskeskkonna loomise kohta⁶,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 24. mai 2012. aasta arvamust teemal „Komisjoni teatis „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas”⁷,
 - võttes arvesse komisjoni teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning õiguskomisjoni, väliskomisjoni, arengukomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A7-0023/2013),
- A. arvestades, et terminit „ettevõtja sotsiaalne vastutus” ei tohiks väärkasutada rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud miinimumstandardite ümbersõnastamiseks, vaid tuleks püüda hinnata nende standardite rakendamist ja paremini mõista, kuidas neid standardeid saaks hõlpsasti ja otseselt kohaldada mis tahes suurusega ettevõtjate suhtes;
- B. arvestades, et ELi institutsioonides tavapäraselt kasutatavat ettevõtja sotsiaalse vastutuse mõistet tuleks pidada suures osas sarnaseks seotud mõistetega nagu vastutustundlik või eetiline äritegevus, keskkond, ühiskond ja juhtimine, säästev areng või ettevõtja vastutus;
- C. arvestades, et eri sidusrühmi hõlmav lähenemisviis peab ka edaspidi olema kõigi ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemaliste ELi toetatud algatuste nurgakivi ja ettevõtjate endi

¹ ELT C 187 E, 7.8.2003, lk 180.

² ELT C 67 E, 17.3.2004, lk 73.

³ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45.

⁴ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁵ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 57.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0429.

⁷ ELT C 229, 31.7.2012, lk 77.

sotsiaalse vastutuse valdkonna usaldusväärseima tegevuse alus kohalikust tasandist alates;

- D. arvestades, et ülemaailmse aruandluse algatuse tulemusel on koostatud ülemaailmselt kaugelt kõige tunnustatum äritegevuse läbipaistvuse meetoodika ja arvestades, et rahvusvahelise integreeritud aruandluse nõukogu (International Integrated Reporting Council, IIRC) moodustamine, kuhu kuuluvad peamised ülemaailmsed raamatupidamisstandardite kehtestamisega tegelevad organid, näitab, et vähem kui kümnendi jooksul kujuneb finantsaruandlusega liidetud ettevõtjate säästvat arengut käsitlev aruandlus kogu maailmas normiks;
- E. arvestades, et Walesi printsi algatatud kestlikkust toetava aruandluse projekti (Prince's Accounting for Sustainability Project), ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse majanduslikke aspekte käsitleva uuringu „TEEB for Business” ja ÜRO keskkonnaprogrammi raames toimuv uuenduslik töö on võimaldanud ettevõtjatel täielikult ja täpselt mõista oma sotsiaalse ja keskkondliku välismõju rahalist väärtust ja see ettevõtte finantsjuhtimisse integreerida;
- F. arvestades, et investeerijate hoiak on märgatavalt muutunud ning 1123 investorit, kes haldavad kokku 32 miljardi USA dollari ulatuses vara, toetavad ÜRO vastutustundliku investeerimise põhimõtteid (UNPRI); arvestades, et Euroopa säästva investeerimise foorumi hinnangul oli ülemaailmse sotsiaalselt vastutustundliku investeerimise turu väärtus 2010. aasta septembris umbkaudu 7 miljardit eurot, ja arvestades, et firma Aviva Global Investors juhtimisel esitasid 82 investorit, kelle vara moodustab kokku 50 miljardit USA dollarit, ÜRO säästva arengu tippkohtumisel üleskutse muuta ettevõtjate sotsiaalset arengut käsitlev aruandlus kohustuslikuks;
- G. arvestades, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemalise Euroopa sidusrühmade foorumi moodustamine, rea katse- ja uurimisprojektide käivitamine ning endise ettevõtjate ühenduse (Alliance for Business) tegevus on loonud Euroopas ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnale kindla aluse, millele on väärtusliku panuse lisanud Euroopa ettevõtjate sotsiaalse vastutuse organisatsioonid, nende seas CSR Europe, European Academy of Business in Society (EABIS), Euroopa säästva investeerimise foorum (Eurosif) ja Euroopa ettevõtjate vastutuse koalitsioon (ECCJ);
- H. arvestades, et teatavad ettevõtja sotsiaalse vastutuse kesksed standardid on väga olulised, ja arvestades, eri tööstusvaldkondade erinevate sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide tõttu on vaja erinevaid lähenemisviise, ning arvestades, et vabas ühiskonnas ei saa ettevõtja sotsiaalse vastutusega muuta heategevust kunagi kohustuslikuks, mis vähendaks inimeste andmissoovi;
- I. arvestades, et kuigi ettevõtete käitumisjuhenditel on olnud oluline roll ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatamisel ja selle suhtes teadlikkuse suurendamisel, jääb ainuüksi käitumisjuhenditest väheseks, sest need on sageli ebamäärased, ei vasta rahvusvahelistele standarditele, neis leidub näiteid tegelike probleemide vältimisest, neid on raske võrrelda ja nende kohaldamine ei ole läbipaistev;
- J. arvestades, et ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted kiideti ÜROs üksmeelselt heaks ja neid toetavad täielikult ka ELi liikmesriigid, Rahvusvaheline Tööandjate

Organisatsioon ning Rahvusvaheline Kaubanduskoda, kusjuures toetust on leidnud ka reguleeriva ja vabatahtliku lähenemisviisi aruka ühendamise põhimõtte;

- K. arvestades, et Rootsi poolt tema eesistumisajal korraldatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemalised konverentsid palus tookordne ÜRO peasekretäri ettevõtluse ja inimõiguste eriesindaja John Ruggie ELi liikmesriikidel selgitada ja toetada ekstraterritoriaalse jurisdiktsiooni temaatikat ettevõtjate toimepandud inimõigusrikkumiste puhul ebakindlates kolmandates riikides; arvestades, et hiljem toetati tema palvet Euroopa Ülemkogu järelustes, kuid vastavaid meetmeid ei ole siiani võetud;
- L. arvestades, et oktoobris 2010. avaldati Euroopa Komisjoni uuring juhtimisalaste lünkade kohta rahvusvaheliste ettevõtja sotsiaalse vastutuse vahendite ja standardite ning kehtivate Euroopa õigusaktide vahel (nn Edinburghi uuring), mille tulemused esitati 2011. aasta inimõiguste aastaaruandes ja mille Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Parlament täielikult heaks kiitsid;
- M. arvestades, et OECD rahvusvaheliste ettevõtetele mõeldud suunised kujutavad endast kõige usaldusväärsemat rahvusvahelist ettevõtja sotsiaalse vastutuse standardit, ja arvestades, et suuniste uuendatud versioon, milles lepiti kokku 2011. aasta mais, annab tõsiseltvõetava võimaluse ettevõtja sotsiaalse vastutuse paremaks rakendamiseks;
- N. arvestades, et on olnud arvukaid rahvusvahelisi algatusi ettevõtjate säästva arengu teemalise aruandluse tagamiseks, kaasa arvatud Hiina riigiettevõtete aruandlusnõue, ettevõtjate aruandluskohustus India valitsuse koostatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse suuniste täitmise kohta ning asjaolu, et ettevõtted peavad väärtpaberibörsil noteerimise eeltingimusena avaldama oma tegevustulemused säästva arengu valdkonnas Brasiilias, Lõuna-Aafrikas ja Malaisias ning vastavalt USA Väärtpaber- ja Börsikomitee kehtestatud kohustusele;
- O. arvestades, et Taani 2008. aasta finantsaruannete seadus ettevõtja säästvat arengut käsitleva aruandluse kohta, mis sisaldab täiendavaid erinõudeid kliimamuutuse ja inimõiguste teemalise aruandluse vallas, on leidnud Taani ettevõtjate seas suurt toetust ning 97% ettevõtjatest on otsustanud aruandeid esitada, kuigi seadus sisaldab sätet, mis lubab selle esimesel kolmel kohaldamisaastal kas aruandeid esitada või nende esitamatajätmist põhjendada;
- P. arvestades, et Prantsusmaa ja Taani kuuluvad mõlemad nende nelja ÜRO liikmesriigi hulka, kes on nõustunud asuma juhtrolli ÜRO Rio+20 tippkohtumisel võetud ettevõtja säästvat arengut käsitleva aruandluse kohustuse täitmisel;
- Q. arvestades, et OECD rahvusvaheliste ettevõtetele mõeldud suuniste ajakohastamine Hollandi eestkostel on võimaldanud suurendada riiklike kontaktpunktide süsteemi abil suuniste nähtavust ja positsiooni, lõpetada nn investeeringuseose, mis takistas suuniste täielikku kohaldamist kogu tarneahelale, ning täielikult integreerida ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted;
- R. arvestades, et parlamendi resolutsioonis Euroopa 2020. aasta strateegia kohta on öeldud, et ettevõtja vastutus ja äriühingu üldjuhtimine on lahutamatu seotud;

- S. arvestades, et 2009. aasta uuringust „Rohelised võitjad” 99 ettevõtte kohta selgus, et 16 eri tööstussektoris olid ettevõtja sotsiaalse vastutuse strateegiat rakendavate ettevõtete tulemused sektori keskmisest vähemalt 15% paremad, mis moodustas 498 miljoni euro (650 miljoni dollari) suuruse täiendava turukapitalisatsiooni ettevõtte kohta;
- T. arvestades, et tegevjuhtide 2012. aasta ülduuringu tulemuste kohaselt mõistavad ettevõtjad, et majanduskasvu eelduseks on tihe koostöö kohaliku elanikkonnaga; arvestades, et näiteks kavatseb rohkem kui 60% ettevõtjatest järgmise kolme aasta jooksul suurendada investeringuid töötajate tervishoiu tagamisse;
1. tunnistab, et komisjoni teatis moodustab osa poliitilistest seisukohtadest, mille eesmärk on tagada ettevõtja sotsiaalse vastutuse laiem edendamine, selle lisamine ELi poliitikasse ja et sellest saab Euroopa meetmete kindel aluspõhimõte; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta ettevõtja sotsiaalse vastutuse 2014.–2020. aasta strateegiast lähtudes praktilisi meetmeid, mille abil julgustada ettevõtjaid sotsiaalset vastutust võtma;
 2. rõhutab, et aktiivne teadlikkus sotsiaalsest vastutusest tagab ettevõtjatele suurema usalduse ja ühiskondliku heakskiidu;
 3. nõustub sellegipoolest teatistes esitatud analüüsiga ettevõtja sotsiaalse vastutuse tavade mõju kohta, mis endiselt piirdub väheste suurettevõtetega, vaatamata komisjoni 2001. ja 2006. aasta teatistes esitatud otsesetele üleskutsetele, et rohkem ettevõtjaid võtaksid enda kanda sotsiaalse vastutuse; on sellegipoolest arvamusel, et ettevõtjad on alati suhestunud ühiskonnaga, milles nad tegutsevad ja et ettevõtja sotsiaalset vastutust saab juurutada mis tahes suurusega ettevõtetes; märgib ühtlasi, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemalisse arutellu tuleks kaasata VKEd, kellest paljud võtavad seda kasutusele mitteametliku ja intuiitiivse lähenemisviisi abil, mis hõlmab võimalikult vähe haldust ega suurenda kulusid;
 4. tuletab meelde strateegilist rolli, mida tänu tegevuskoha olude tundmisele võivad VKEd täita ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtte levikule kaasaaitamises; palub komisjonil töötada koos liikmesriikide asutuste ja sidusrühmade platvormidega välja VKEde valdkondliku koostöö vorme, mis võimaldavad VKEdel tulla ühiselt toime sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemidega;
 5. peab kahetsusväärseks asjaolu, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse rakendamisel keskendutakse ikka peamiselt keskkonnastandarditele, pöörates vähem tähelepanu sotsiaalsetele standarditele, kuigi viimased on hädavajalikud majanduskasvuks ja sotsiaalseks lähenemiseks soodsa ühiskonnakliima taastamiseks;
 6. on veendunud, et ülemaailmse finantskriisiga kaasneb reaalne oht, et poliitika kujundajad, sealhulgas ka ELis, langevad omaenda saatusliku lühinägelikkuse ohvriks, sest keskenduvad kitsalt finantsturgude läbipaistvuse ja vastutuse meetmetele ning jätavad tähelepanuta finants- ja tööstussektorite ühise tungiva vajaduse kooskõlastatult lahendada tõsised üldised probleemid, mida tekitab keskkonna halvenemine ja ühiskonna killustumine;
 7. hoiatab, et tulevikus saavad ettevõtjad säästvad olla üksnes siis, kui nad tegutsevad säästvas majanduskeskkonnas, ja et ei ole muud võimalust kui kohanduda vähese CO2-

heitega majandusega, mis ühtlasi hõlmab maailma sotsiaalse ja looduskapitali kaitset, kus ettevõtja sotsiaalsel vastutusel peab olema otsustav roll;

8. on arvamisel, et ettevõtjate sotsiaalse vastutuse suurendamist tuleb parandada järgmiste vahenditega: rõhuasetus ülemaailmsetele ettevõtja sotsiaalse vastutuse instrumentidele; uue hoo saamine omataolistelt juhtivatelt ettevõtjatelt; sotsiaalse ja keskkonnateabe avalikustamise tavad ettevõtetes; asjakohaste suuniste kasutamine; avaliku halduse toetus asjakohaste tingimuste loomiseks ettevõtjate sotsiaalse vastutuse valdkonna koostööks ning sobivate vahendite pakkumine, näiteks stiimulite süsteem; olemasolevate ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatuste põhjalik mõjuhindamine; uute sotsiaalvaldkonna algatuste toetamine; ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohandamine VKEde vajadustega; ning Euroopa ja kogu maailma ees seisvate ühiskondlike ja keskkonnaprobleemide tohutu ulatuse suurem tunnustamine nii äriühingutes kui ka ühiskonnas laiemalt;
9. toetab komisjoni kavatsust tugevdada Euroopas ettevõtja sotsiaalset vastutust, koostades suuniseid ja toetades eri sidusrühmi hõlmavaid algatusi üksikutes tööstussektorites, ning kutsub juhtivaid ettevõtjaid ja ühendusi üles selle algatusega liituma;
10. kordab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonna tegevus peab andma tulemusi;
11. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjoni teatistes sätestatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse määratluses, mis kajastab uut lähenemisviisi, mille komisjon võttis vastu Euroopa sidusrühmade foorumis 2009. aastal, nähakse ette hädavajalik võimalus kaasavuse ja üksmeelele jõudmise kohta ning kajastatakse nõuetekohaselt uut üksmeelset seisukohta, millele ettevõtjad ja teised sidusrühmad jõudsid selles küsimuses tänu ühehäälese kokkuleppe saavutamisele ÜRO juhtpõhimõtete ja muude instrumentide suhtes, nagu sotsiaalse vastutuse ISO 26000 näidisstandard; tunneb heameelt sotsiaalsete, keskkonnaalaste, eetiliste, inimõiguste alaste aspektide lõimimise üle äritegevusega; nõuab, et komisjon eristaks rohkem järgmisi tegevusi: 1) äriühingute heategevus; 2) ettevõtjate sotsiaalne tegevus, mis toimub seaduste, eeskirjade ja rahvusvaheliste standardite alusel; ning 3) ettevõtjate ühiskonnastatud teod, millega rikutakse seadusi, eeskirju ja rahvusvahelisi standardeid ning mis on kuritegelikud ja eksploateerivad, näiteks laste töö või sunnitöö, ja mis tuleks karmilt hukka mõista;
12. kordab, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peab laienema ka ettevõtete tegevusele kolmandates riikides ja kolmandaid riike puudutavale tegevusele;
13. märgib huviga, et komisjon on hakanud viitama ELi kaubanduslepingutes ettevõtja sotsiaalsele vastutusele; on seisukohal, et arvestades suurettevõtete, nende filiaalide ja tarneahelate olulist rolli rahvusvahelises kaubanduses, tuleb ELi kaubanduslepingute säästva arengu peatükis kindlasti käsitleda ka ettevõtja sotsiaalset ja keskkonnaalast vastutust; kutsub komisjoni üles töötama välja konkreetsed ettepanekud ettevõtja sotsiaalse vastutuste põhimõtete rakendamiseks kaubanduspoliitikas;
14. on seisukohal, et sotsiaalse vastutuse rakendamisel tuleks ühtlasi austada aluspõhimõtteid ja põhiõigusi, näiteks neid, mille on sõnastanud ILO, sealhulgas eelkõige ühinemisvabadus, kollektiivläbirääkimiste pidamise õigus, sunnitöö keeld, laste töö kaotamine ja töökohal toimuva diskrimineerimise kaotamine;

15. peab ülimalt kiiduväärseks tööhõive, ettevõtluse ja siseturu volinike ja nende töötajate panust komisjoni teatise edasipüüdliku ja konstruktiivse lähenemise kujundamisse; võtab teadmiseks komisjoni muude osade panuse ettevõtja sotsiaalse vastutuse talitustevahelise töörühma vahendusel; kutsub sellegipoolest komisjoni presidenti üles ilmutama ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas isiklikku initsiatiivi ja tagama, et komisjoni kohustused seoses ettevõtja sotsiaalse vastutusega võetakse täielikult omaks, eelkõige keskkonna peadirektoraadis ja välissuhetega tegelevates talitustes;
16. on arvamusel, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peab hõlmama sotsiaalseid meetmeid kutsekoolituse, töö ja eraelu ühitamise ning asjakohaste töötingimuste vallas; kinnitab veel kord oma usku ettevõtja sotsiaalse vastutuse n-ö äriplaani, kuid kordab, et kui sellist plaani ei kohaldata lühikese ajavahemiku jooksul mis tahes olukorra või ettevõtja suhtes, ei saa seda kunagi kasutada vastutustundetu ja ühiskonnavastase tegevuse ettekäändena; on veendunud, et nimetatud „äriplaani” tõendamiseks leidub piisavalt uurimistulemusi ja et eelkõige tuleks neid uurimistulemusi laiemalt tutvustada; nõuab, et uutes ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemalistes uuringutes keskendutaks ettevõtja sotsiaalse vastutuse rakendamise tulemusena muutunud ärikäitumise koondmõju hindamisele üldiste Euroopa ja ülemaailmsete probleemide lahendamise alaste jõupingutuste puhul, nagu CO₂-heited, vee happelisuse suurenemine, äärmine vaesus, laste töö ja ebavõrdsus, ning saadud teadmiste kasutamisele Euroopa tulevases tegevuses ülemaailmsete ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatuste arendamisel;
17. nõustub komisjoni analüüsiga, et ettevõtja sotsiaalne vastutus muutub üha olulisemaks ettevõtte tegevuse sotsiaalse heakskiidu saavutamisel, võttes arvesse ühiskondlikke protestiliikumisi, nagu globaliseerumisvastane ja „Occupy” liikumine, sotsiaalseid konflikte ja mõnikord konfliktseid töösuhteid; on veendunud, et EL peab ettevõtja sotsiaalse vastutuse omaks võtma, et saada sotsiaalne õigustus kaubandus- ja majandustulu taotlemisele maailma teistes riikides ja piirkondades; on eelkõige seisukohal, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peab olema ELi kaubanduspoliitika keskne element;
18. tunnistab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatuse suur puudujääk ilmneb juhul, kui ettevõtjad, kes kinnitavad, et nad järgivad ettevõtja sotsiaalset vastutust, väldivad kriitilisi huvigruppe või nende ettevõtte ja ülemaailmse tarneahelaga seotud tundlikke küsimusi; kutsub komisjoni üles, tehes koostööd finantsasutuste ja sotsiaalpartneritega, tuginema ettevõtja sotsiaalse vastutuse vallas eelnevalt tehtud tööle, et teha paremini kindlaks, kuidas ettevõtjad ja nende sidusrühmad saavad objektiivselt kindlaks teha ühiskondlikud ja keskkonnaprobleemid, mis on kõnealusele ettevõtjale olulised, ning nõuab ettevõtjate sotsiaalse vastutuse algatustesse õiglase ja tasakaalustatud sidusrühmade valimi kaasamist;
19. on veendunud, et tarbijate tähelepanu koondub üha rohkem ettevõtete sotsiaalse vastutuse valdkonna tegevusele, ja seetõttu nõuab tungivalt, et ettevõtjad tegutseksid läbipaistvalt, eelkõige eetiliste, sotsiaalsete ja keskkonnateemadega seotud ettevõtlustoimingutes;
20. toonitab, et ettevõtja sotsiaalne vastutus toimib üksnes siis, kui peetakse kinni sotsiaalpartnerite kohta kehtivatest õigussätetest ja kohalikust tariifikorraldusest;
21. märgib, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse hindamisel tuleb võtta arvesse ka tema tarneahela

ettevõtete ja võimalike alltöövõtjate käitumist;

Majanduse säästev taastumine

22. toetab komisjoni teatistes väljendatud tunnistust, et „praeguse kriisi ühiskondlike mõjude leevendamisele kaasaaitamine” ja jätkusuutlike ärimudelite leidmine on osa ettevõtja sotsiaalsest vastutusest; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles aitama ettevõtjatel koostöös töötajate esindajatega tegeleda ettevõtja sotsiaalse vastutusega; kutsub ettevõtjaid üles kaaluma algatusi, mille eesmärk on töökohtade säilitamine ja loomine, eelkõige noorte ja naiste jaoks, kõikides tegevusvaldkondades (näiteks juhtimine ja koolitus, turud, personal, keskkond ja ühiskond), pöörates erilist tähelepanu neile, kes on mitmekordselt ebasoodsas olukorras, nagu romad ja puudega isikud, ning värvates kohalikult tööturult mitte üksnes reatöötajaid, vaid ka juhtivtöötajaid ning luues näiteks süsteemi, mis võimaldaks ülikooli lõpetanudil töötada kvaliteetsetel praktikakohtadel, et omandada erasektori tööandjate nõutavat töökogemust;
23. on seisukohal, et ettevõtjad tuleks kaasata majanduskriisi tõttu teravnenud sotsiaalsete probleemide (näiteks eluaseme puudumine ja vaesus) lahendamisse ning nende kogukondade arengusse, kus nad tegutsevad;
24. tunnistab, et majanduskriisiga on kaasnenud suurem ebakindlus tööhõive osas eriti naiste jaoks, erinevuse töötingimustes, mis on osaliselt tingitud alltöövõtust, sunniviisilisest osajaga töötamisest soovitud täisajaga töötamise asemel, sellise töökorralduse ja tavade suurenemisest, mis on vahetevahel ekspluateeriva iseloomuga ning varimajanduse taaselustumisest; kutsub komisjoni ja Euroopa sidusrühmade foorumit üles uurima konkreetset alltöövõtu kasvu; nõuab, et selles töös arvestataks tarneahelale ja eriti „mõju hindamise” mõistele kohaldatavaid ÜRO juhtpõhimõtteid, sõltumata tarnijate eri tasanditest;
25. märgib, et füüsilise töö tingimusi käsitlevate õigusnormide järgimine, tööle võtmise ja töölt vallandamise korra ja meetmete väljatöötamine, töötajate isikuandmete ja eraelu puutumatus kaitse ning töötasu ja muude tasude õigeaegne väljamaksmine on samuti osa ettevõtja sotsiaalsest vastutusest, ning nõuab, et neid aspekte järgitaks;
26. tunnistab, et kriis mõjutab sotsiaalset struktuuri; peab tervitatavaks asjaolu, et teatavad ettevõtjad on rakendanud mitmesuguseid meetmeid, et siduda tööturuga haavatavaid ja ebasoodsas olukorras olevaid ühiskonnarühmi; palub äriühingutel seda liiki algatustega jätkata; toonitab siiski, et ettevõtete sulgemine ja kulude kärpimine seavad ohtu teatavad edusammud, mis on saavutatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse abil, näiteks haavatavate ühiskonnarühmade (eelkõige puudega isikute) tööhõive valdkonnas, neist rühmadest pärit töötajate koolituse ja staatuse parandamisel, ühiskonnakasulike toodete ja teenuste uute innovaatiliste vormide edendamisel (näiteks krediidiühistute kaudu) ning tööhõive uute mudelite edendamisel sotsiaalse ettevõtluse, ühistute ja õiglase kaubanduse abil; on arvamusel, et seepärast on oluline määrata kindlaks sotsiaalsete mõõtmete võrdlusalused; kutsub komisjoni üles analüüsima ulatuslikult kriisi ühiskondlikku mõju nendele algatustele, kasutades soopõhist lähenemisviisi ja keskendudes Lõuna-Euroopa riikidele, ning konsulteerima analüüsi tulemuste asjus täies ulatuses sotsiaalpartnerite ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse sidusrühmadega;

27. on veendunud, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmed ei ole kasulikud mitte ainult ühiskonnale tervikuna, vaid aitavad ka parandada ettevõtte kuvandit ja tõsta tema mainet potentsiaalsete tarbijate hulgas, mis võimaldab ettevõttel jääda pikas perspektiivis majanduslikult elujõuliseks;
28. märgib, et töötajate oskuste arendamise ja elukestva õppe kavade väljatöötamine, töötajate järjepidev individuaalne hindamine, talentide juhtimise kava ning töötajatele individuaalsete äri- ja arengueesmärkide püstitamine suurendab nende motivatsiooni ja aktiivset osalust ning moodustab olulise osa ettevõtja sotsiaalsest vastutusest;
29. juhib tähelepanu sellele, et just kriisiaegadel peaksid ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid järgivad ettevõtjad aitama arendada innovaatilist suutlikkust oma piirkonnas, võttes tootmisüksustes kasutusele innovaatilisi ja keskkonnasõbralikke lahendusi ning tehes uusi investeeringuid ja moderniseerides; rõhutab, et keskkonnaprobleemide, näiteks bioloogilise mitmekesisuse, kliimamuutuste, ressursitõhususe ja keskkonnatervise probleemide seostamine ettevõtjate äritegevusega annab võimaluse edendada majanduse jätkusuutlikku taastamist;
30. on arvamusel, et finantskriis võib mõnel juhul olla kõigutanud töötajate usaldust ettevõtja kohustuse vastu täita pikaajalisi erapensioniõigusi, võttes arvesse kriisijärgses ELis kehtivate pensionisüsteemide vahelisi erinevusi; kutsub vastutavaid ettevõtjaid üles koostöös komisjoni ja sotsiaalpartneritega selle probleemiga tegelema ning muu hulgas välja töötama avatud, kaasava ja reeglipõhise korra pensioniinvesteeringute haldamiseks, ning kutsub neid üles tegelema aktiivsena vananemise küsimustega demograafiliste muutuste ajastul, käsitades seda ettevõtja sotsiaalse vastutuse raames laiema probleemina; märgib, et töötajate ja ettevõtjate vahel usalduse taastamine on oluline majanduse jätkusuutliku taastamise tegurina;

Rahvusvaheline organisatsioon ja mitme sidusrühma lähenemisviisid

31. kiidab kindlalt heaks komisjoni teatise rõhuasetuse rahvusvaheliste standardite tugevdamisele ja rakendamisele ning – võttes arvesse 2011. aastal uuendatud OECD suuniseid ja ÜRO juhtpõhimõtete suhtes kokkuleppele jõudmist – on veendunud, et ELi meetmete puhul tuleb rohkem pöörata tähelepanu nende suuniste ja põhimõtete toetamisele ja rakendamisele Euroopa ettevõtjate seas; rõhutab, et OECD suunised on määratletud ja tunnustatud rahvusvahelisel tasandil, et kehtestada ja tagada võrdsed võimalused, edendades samas avatud, õiglasi ja vastutustundlikke äritavasid kogu maailmas; soovib komisjonil esitada igal aastal nii parlamendile kui ka nõukogule aruande OECD suuniste rakendamise kohta;
32. rõhutab, kui oluline on töötada ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas välja liidu poliitika vastavalt rahvusvaheliste standarditele, et hoida ära erinevaid tõlgendusi ning konkurentsieeliste ja ebasoodsate konkurentsioolude ohtu riigi või rahvusvahelisel tasandil;
33. nõuab, et kõik 27 liikmesriiki kiirendaksid ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevate riiklike tegevuskavade läbivaatamist ning riiklike tegevuskavade väljatöötamist asjaomaste OECD suuniste ja ÜRO juhtpõhimõtete rakendamiseks, sellega tuleks lõpule jõuda hiljemalt 2013. aasta detsembriks; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid tagama, et tegevuskavad koostatakse kõikide asjaomaste huvirühmade, sealhulgas valitsusväliste

organisatsioonide, kodanikuühiskonna, ametiühingute, tööandjate organisatsioonide ja riikide inimõigusorganisatsioonide osalusel; palub ELil hõlbustada õppimist nende liikmesriikide kogemustest, kes seda protsessi praegu läbivad; ergutab liikmesriike tuginema ISO standardis 26000 sätestatud suunistele, globaalse aruandluse algatuse (Global Reporting Initiative) uusimatele suunistele ja riikide inimõigusorganisatsioonide Euroopa töörühma väljatöötatud juhtnööridele;

34. nõuab ELi tasandil poliitika suuremat sidusust riigihangete, ekspordikrediitide, hea valitsemistava, konkurentsi, arengu, kaubanduse, investeringute ning teiste poliitikavaldkondade ja lepingute kooskõlastamise kaudu OECD ja ÜRO asjaomastes suunistes ja juhtpõhimõtetes sätestatud rahvusvaheliste sotsiaalsete, keskkonna- ja inimõiguste alaste standarditega; nõuab sellega seoses jõupingutusi koostöös töötajate, tööandjate kui ka tarbijate esindusorganisatsioonidega ning tuginemist riikide inimõigusorganisatsioonide asjakohastele nõuannetele, nagu riikide inimõigusorganisatsioonide Euroopa töörühma nõuanded komisjonile inimõiguste ja riigihangete teemal; nõuab seadusandlike ettepanekute mõttekaid ja piisavaid mõjuhinnanguid, et avastada võimalik sidususe puudumine ÜRO juhtpõhimõtetega, ning nõuab kindlalt koostööd ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste töörühmaga, et vältida ÜRO juhtpõhimõtete sobimatut ja ebajärjekindlat tõlgendamist;
35. peab eriti tunnustusväärseks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektori hõlmamist konkreetsete Euroopa suunistega ettevõtluse ja inimõiguste kohta; mõnab, et ühelt poolt vajadus kaitsta eraelu puutumatust ja võidelda kriminaalse ainese vastu ning teiselt poolt eesmärk kaitsta sõnavabadust tekitab tõsiseid valikuprobleeme, nagu näitas hiljutine vastasseis seoses YouTube'is avaldatud islamivastase videoga; kutsub sellega seoses paljusid teisi Euroopa ettevõtjaid üles ühinema mitmete sidusrühmade algatusega Global Network Initiative (GNI), mille liikmeskond koosneb praegu valdavalt USAs asuvatest ettevõtjatest;
36. rõhutab, et kõik kaubanduse ja arengu rahalised vahendid, mida pakutakse erasektori osalejatele ELi investeerimisrahastutest, Euroopa Investeerimispangast ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast, peaks sisaldama lepingulisi sätteid, milles nõutakse OECD rahvusvahelisi ettevõtteid käsitlevate suuniste ja ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning aruandluskohustust ja selget kaebuste esitamise mehhanismi käsitlevate sätete järgimist; kordab oma nõudmist, et liikmesriigid toimiksid samamoodi ka ettevõtjatele ekspordikrediitide andmisel;
37. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle riiklike tegevuskavade kohta ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamiseks; kutsub Euroopa väliseenistust üles mängima suuremat rolli rakendamise juhtimises kõrgemal tasandil ning hästitoimiva kontrolli ja aruandluse edendamises; nõuab liikmesriikidevahelise vastastikuse hindamise protsessi teostamist rakendamise soodustamiseks; nõuab, et komisjon ja Euroopa väliseenistus hindaksid tegevuskavade rakendamist ja ELi tasandil rakendatud meetmeid ning annaksid Euroopa Ülemkogule ja parlamendile selle kohta aru 2014. aasta lõpuks;
38. tunnistab, et ettevõtjad tegutsevad üha rohkem ebakindlates riikides ning neil on kohustus kaitsta oma töötajaid konfliktide, terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse eest; rõhutab

sellegipoolest, et ettevõtjatel on samaväärne kohustus tagada, et turvameetmed ei häiriks teiste inimeste rahu ja julgeolekut kohtades, kus nad tegutsevad, kuna vastasel korral võidakse neid süüdistada inimõiguste rikkumises osalemises; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama rahvusvaheliste vabatahtlike julgeolekupõhimõtete ulatuslikuma omaksvõtmise ning taotlema kokkulepet, et kehtestada rahvusvaheline õigusraamistik sõjanduse ja julgeoleku valdkonna eraettevõtjate tegevuse reguleerimiseks, kontrollimiseks ja järelevalveks;

39. kutsub ettevõtjaid ja teisi sidusrühmi üles osalema konstruktiivselt komisjoni juhitas protsessis, kus töötatakse välja valdkondlikud suunised inimõiguste kohta, ning pärast suuniste valmimist neid rakendama;
40. kutsub komisjoni, eelkõige selle õigusküsimuste peadirektoraati üles esitama ettepanekuid ELi kohtutes õigusemõistmise kättesaadavuse lihtsustamiseks inim- või tööõiguste rikkumiste kõige äärmuslikumate, erakordsete juhtumite korral ELis asuvate ettevõtjate, nende tütar-ettevõtjate, alltöövõtjate või äripartnerite poolt, nagu on soovitanud ka ÜRO peasekretäri eriesindaja ettevõtluse ja inimõiguste küsimustes;
41. märgib, et samuti on vaja välja töötada ja kasutusele võtta mehhanismid konkreetsetes ettevõtetes toimunud inimõiguste rikkumistest teatamiseks;
42. on seisukohal, et uuring „Green Matters” näitab selgelt positiivset seost: ettevõtja sotsiaalsel vastutust järgivad ettevõtjad saavutavad kriisist väljudes paremaid majandustulemusi; pooldab „vastutustundliku konkurentsivõime” ideed ning rõhutab, et ühiskonnale ja keskkonnale kasulike toodete ja teenuste potentsiaalne turg jääb ettevõtjatele väga tähtsaks turustamisvõimaluseks ning võimaldab rahuldada ühiskondlikke vajadusi;
43. jagab tegevjuhtide 2012. aasta ülduuringus esitatud ettevõtjate seisukohta, et ettevõtluse jätkusuutlik kasv nõuab tihedat koostööd kohalike elanike, valitsuste ja äripartneritega ning investeerimist kohalikesse kogukondadesse; toetab ja kutsub üles tõhustama ettevõtlusalgatusi, mis on seotud töökohtade loomisega, koolitusega, piiratud ressursside parema haldamisega ning aitavad kaasa tervishoiu parandamisele;
44. kutsub komisjoni, eelkõige selle kaubanduse peadirektoraati üles liikuma passiivselt lähenemisviisilt aktiivsele lähenemisviisile OECD suuniste osas, muu hulgas järgides OECD deklaratsiooni rahvusvaheliste investeeringute ja rahvusvaheliste ettevõtete kohta, mis hõlmab OECD suuniseid, tagades nende suuniste edendamise ja jätkuva toetamise ELi delegatsioonides, rahastades suutlikkuse suurendamise algatusi suuniste rakendamiseks kolmandates riikides koostöös ettevõtjate, ametiühingute ja kodanikuühiskonnaga, tagades, et suuniseid tsiteeritaks täpselt kõikides uutes ELi ja kolmandate riikide vahelistes lepingutes, sealhulgas kõikides kaubandus- ja investeerimislepingutes; nõuab, et EL teeks tõsisid diplomaatilisi pingutusi, et ärgitada rahvusvahelises ulatuses suuremal hulgal riike suunistele alla kirjutama, ning osutama koostöös liikmesriikidega konkreetset toetust kodanikuühiskonna rühmadele, et konkreetset väidetavad rikkumisujuhtumid antaks lahendada kohtule;
45. on veendunud, et ettevõtja sotsiaalne vastutus võib olla oluline vahend, mis aitab ELil toetada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonide rakendamist rahvusvahelises

ulatuses; kutsub komisjoni üles toetama Euroopa organisatsioone ja sotsiaalpartnereid, kes soovivad alustada katseprojekte vastavalt OECD suunistele ja teistele rahvusvahelistele ettevõtja sotsiaalse vastutuse standarditele, eesmärgiga suurendada suutlikkust kolmandates riikides; palub komisjonil seada konkreetse eesmärgi ettevõtja sotsiaalse vastutusega seonduvate uute raamlepingute läbirääkimiseks ja sõlmimiseks ning kutsuda sotsiaalpartnereid üles sõlmima neid lepinguid, järgides oma uut valdkondlikku lähenemisviisi ettevõtja sotsiaalsele vastutusele; kutsub komisjoni ja eriti selle tööhõive peadirektoraati üles siduma tööstandardeid ettevõtja sotsiaalse vastutusega, korraldades kolmandate riikide valitsustega katseprojekte inimväärse töö tagamiseks;

46. on nõus komisjoni teatises „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” esitatud seisukohaga, et „[ettevõtja sotsiaalse] vastutuse kandmise eelduseks on kohaldatavate õigusaktide ning sotsiaalpartnerite vaheliste kollektiivlepingute austamine”; on seisukohal, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peaks täiendama, kuid mitte mingil juhul asendama kehtivaid õigusakte, kollektiivläbirääkimisi või dialoogi ametiühingutesse koondunud töötajatega; on arvamusel, et äriühingud peaksid ise võtma kohustuse arutada töötajate ja nende esindajatega enda järgitavat ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitikat ning selle osi, näiteks ettevõtja aastaaruannet oma tegevuse sotsiaalse ja keskkonnamõju kohta; on seisukohal, et Euroopa raamlepingute tarbeks tuleks vastu võtta vabatahtlik eeskirjade kogum, lähtudes sellise raamistiku võimalikest sisulistest elementidest, nagu on kirjeldatud selletemalises komisjoni talituste töödokumendis;

47. nõuab, et EL ja eelkõige komisjon teeksid järgmist:

- 1) tagaksid, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste teema kuuluks uue, ajavahemikuks 2014–2020 ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku eri rahastamisvahendite seas prioriteetide hulka ning
- 2) looksid demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste valdkonnas eritoetused koolitustegevuseks ja üldise suutlikkuse suurendamiseks kodanikuühiskonna organisatsioonide, riikide inimõigusorganisatsioonide, inimõiguste kaitsjate, ametiühingute ja teiste inimõigusorganisatsioonide jaoks;

48. peab tervitatavaks asjaolu, et mõned ettevõtjad kasutasid ÜRO Rio+20 tippkohtumist uuele ülemaailmsele, ÜRO süsteemis ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevale konventsioonile toetuse avaldamiseks; on seisukohal, et kuigi selle konventsiooni jõustamiseni jõutakse tõenäoliselt alles mõne aasta pärast, peaks EL konstruktiivselt osalema sellekohases arutelus; on sellegipoolest seisukohal, et need arutelud ei tohi poliitikakujundajaid ettevõtluses ja riigivalitsustes kõrvale tõmmata olemasolevate ettevõtja sotsiaalse vastutuse vahendite rakendamisel, mis on kiireloomuline ülesanne; juhib tähelepanu asjaolule, et on mitmesuguseid mudeleid selle kohta, kuidas võiksid kujuneda ettevõtja sotsiaalse vastutuse ülemaailmse juhtimise uued vormid lisaks ÜRO süsteemile, näiteks edendades OECD suuniste laiemat kasutamist mitteliikmesriikides, või ka samasugustel seisukohtadel olevate riigivalituste iseseisvate algatuste kaudu; nõuab, et EL, komisjon ja ELi liikmesriigid töötaksid välja ja edendaksid eriettepanekuid ettevõtjate konkreetse ja kontrollitava osaluse tagamiseks, milles tuleks kokku leppida osana ÜRO

kavandatud säästva arengu eesmärkidest 2015. aastale järgnevaks perioodiks;

Ettevõtja sotsiaalse vastutuse riiklik poliitika

49. toetab Euroopa sidusrühmade foorumi esimeses, 2004. aasta juuni aruandes esitatud seisukohta, et ametiasutused võivad etendada olulist osa ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamises, ka riigihangete puhul, kasutades kokkukutsuvat, innustavat ja reguleerivat rolli, ning kutsub liikmesriike üles andma kõrgetasemelise töörühma ja muude allikate kaudu nendele jõupingutustele uut suuremat hoogu;
50. nõuab, et kui EL või liikmesriigid on äripartnerid (nt riigihanked, riigiettevõtted, ühissetevõtted, ekspordikrediidi garantiid ja suuremahulised projektid kolmandates riikides), peaks prioriteediks olema kooskõla OECD ja ÜRO suuniste ja juhtpõhimõtetega, mis kajastuks konkreetsetes klauslites, ning see tooks sotsiaalseid, keskkonna- ja inimõiguste alaseid norme ilmselgelt rikkuvate ettevõtete jaoks kaasa tagajärjed;
51. rõhutab, kui oluline on kaitsmise, austamise ja heastamise ÜRO raamistik ning on arvamusel, et selle kolme sammast: riikide kohustus pakkuda kaitset inimõiguste rikkumise eest, ettevõtete kohustus austada inimõigusi ja vajadus tagada tõhusam juurdepääs õiguskaitsele, tuleks toetada asjakohaste meetmetega, mis võimaldavad nende rakendamist;
52. rõhutab, et oma kaalu tõttu rahvusvahelistes kaubandussuhetes on ELi ettevõtetel, nende tütar-ettevõtetel ja alltöövõtjatel oluline roll sotsiaalsete ja tööõigusnormide propageerimisel ja levitamisel maailmas; tunnistab, et kaebuseid välismaal tegutsevate ELi ettevõtete kohta saab sageli kõige tõhusamalt lahendada kohapeal; avaldab toetust OECD riiklikele kontaktpunktidele kui riigipõhistele mittejuriidilistele mehhanismidele, millega on võimalik vahendada suurel hulgal ettevõtluse ja inimõiguste küsimusi käsitlevaid vaidlusi; nõuab siiski, et ettevõtted pingutaksid rohkem ÜRO juhtpõhimõtetes välja toodud tõhususkriteeriumitega kooskõlas olevate kaebemehhanismide väljatöötamise nimel ning taotleksid täiendavaid juhtnõure, mida pakuvad rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtted ja juhised, eelkõige OECD hiljuti ajakohastatud suuniste rahvusvahelistele ettevõtetele, ÜRO algatuse Global Compact kümme põhimõtet, sotsiaalse vastutuse standard ISO 26000 ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta;
53. kiidab heaks komisjoni kavatsuse muuta Brüsseli I määruses sisalduvaid rahvusvahelise eraõiguse sätteid ning eriti forum necessitatis põhimõtte kasutuselevõttu; rõhutab vajadust parandada väljaspool ELi ettevõtete tegevuse tulemusena inimõiguste rikkumise ohvriteks langenud isikute juurdepääsu õiguskaitsevahenditele Brüsseli I määruse ja Rooma II määruse reformimise kaudu; nõuab tõhusate meetmete võtmist, et kõrvaldada olemasolevad takistused õigusekaitsele juurdepääsul nagu ülemäärased kohtukulud, viies selleks läbi algatusi nagu miinimumnormide kehtestamine ühiste kahjunõuete puhul või leides lahendusi ettevõtete eraldi juriidiliste isikute probleemile;
54. nõuab, et ELi tehnoloogiaettevõtete jaoks töötataks välja tõhusamad läbipaistvus- ja aruandlusstandardid sellise tehnosiirde osas, mida saab kasutada inimõiguste rikkumiseks või ELi julgeolekuhuvide vastaseks tegevuseks;

55. nõuab põhimõtte „tunne oma lõppkasutajat” rakendamist, et tagada suurem kontroll ning vältida inimõiguste rikkumisi nii tarne- ja tootmisahela algus- või lõpuosas kui ka kauplemisvoogudes;
56. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid ettevõtjatele panema vastutuse selliste põhimõtete ja ennetavate meetmete rakendamise eest, mis on suunatud diskrimineerimise ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning aitaksid edendada soolist võrdõiguslikkust ja järgida kõigi inimeste põhiõigusi;
57. kutsub komisjoni ja liikmesriike eri sidusrühmi hõlmavat ettevõtja sotsiaalsele vastutusele suunatud lähenemisviisi arvesse võttes üles kaaluma vaatlejate osalemise laiendamist kõrgetasemelise töörühma koosolekutel, mis toimuvad kaks korda aastas, et kaasata vaatlejatest esindajaid, kelle hulka kuuluvad Euroopa Parlamendi asjaomaste komisjonide kaks raportööri, ÜRO Keskkonnaprogrammi, ÜRO inimõiguste nõukogu ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni esindajad ning Euroopa sidusrühmade foorumi poolt heaks kiidetud Euroopa äriühingute sektori, ametiühingute ja kodanikuühiskonna määratud esindajad;
58. tunnistab, et 2001. aastal koostatud Laekeni deklaratsioonis välja toodud vajadus tuua ELi institutsioonid ELi kodanikele lähemale on jätkuvalt ajakohane; toetab seepärast solidaarsust käsitleva ettepaneku ametlikku uurimist ELi institutsioonide vahelise inimressursside programmi jaoks, et lihtsustada institutsioonide töötajate ja praktikantide osalemist kogukonna tegevuses heategevuslikus humanitaartegevuses ja positiivses ühiskondlikus tegevuses osana töötajate koolitusest ja ka vabatahtlikust tegevusest vabal ajal; toonitab asjaolu, et esildatud programm on säästlik ja annab palju lisaväärtust ning et selle abil saaks edendada ja rakendada ELi poliitikapõhimõtteid ja programme; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid lisaksid riiklikesse tegevuskavadesse töötajate vabatahtliku tegevuse; nõuab, et Euroopa Vabatahtlike Keskuse kaudu kirjutataks selle eesmärgi saavutamiseks alla kokkuleppele kaasamaks kodanikuühiskonna organisatsioone üle kogu Euroopa;
59. kutsub ettevõtjaid ergutama oma töötajaid tegema rahvusvahelist vabatahtlikku tööd, et soodustada arengukoostöös avaliku ja erasektori sünergiat; palub komisjonil toetada loodava Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpusse kaudu ettevõtjate asjaomaseid algatusi;
60. on arvamusel, et liikmesriigid peaksid ergutama ettevõtjaid töötama välja ja kehtestama meetmeid, et vastata vajadusele austada kõikide töötajate era- ja perekonnaelu; on arvamusel, et need poliitikapõhimõtted ja meetmed peaksid olema kooskõlas võrdõiguslikkuse põhimõttega ning neid tuleks laiendada läbirääkimistele töötundide pikkuse ja korralduse, palgataseme, töötajatele teatavate praktiliste korralduste võimaldamise ning paindlike töötingimuste üle, sealhulgas töölepingute olemuse ning karjääripauside võimaluste üle;
61. tunnistab, et paljudes ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatustes jäävad sotsiaalsed näitajad keskkonnaalastest näitajatest majandusliku hindamise ja üldise täpsuse poolest maha; on sotsiaalseid aspekte arvesse võtvaid hankeid käsitlevast käsiraamatust hoolimata arvamusel, et EL ise on selles valdkonnas liiga vähe ette võtnud; nõuab sotsiaalse kapitali väärtust käsitleva uuringu korraldamist, mis annaks tõe Euroopa juhitud laiaulatuslikule

arutelule selle üle, kuidas sotsiaalset mõju paremini jätkusuutlikku ärijuhtimisse kaasata; toetab katseprojektide rahastamist, et töötada mõnedes liikmesriikides ja äri sektorites välja sotsiaalsed näitajad, sotsiaalalased reitinguagentuurid ning sotsiaalsed auditeerimised;

62. peab tervitatavaks avaliku hanke rolli tunnustamist ettevõtja sotsiaalse vastutuse tegelikul edendamisel, sealhulgas koolitus, võrdõiguslikkus, õiglane kaubandus ning ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega inimeste sotsiaalne integratsioon, mis kõik võivad motiveerida ettevõtteid oma sotsiaalset vastutust suurendama; on siiski arvamisel, et ikka veel ei ole selge, kui palju ELi hanke-eeskirjadesse tehtud järjekordseid muudatusi on ametivõimud tegelikult üle võtnud ning millist kogumõju on need ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse stimuleerimine avaldanud keskkonnaalaste ja sotsiaalsete tulemuste parandamisele; nõuab täiendavat uurimist ja mõjuhindamist, et anda selged soovitusel arusaadavate stiimulite pakkumise kohta ettevõtjatele; palub, et sellele lisataks analüüs ettevõtete ühe sagedamini kasutatava tava kohta lisada ettevõtja sotsiaalse vastutuse klausel omaenda erahangetesse ehk ettevõtete vahelistesse lepingutesse, ning nõuab heade tavade kindlaks määramist selles valdkonnas;
63. ergutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja sotsiaalmeedia kasutamist, et toetada julgustavalt neid, kes on huvitatud aktiivsemalt osalema ülemaailmsel tasandil mitmepoolsete sidusrühmade konsultatsioonidel;
64. kiidab liikmesriike märkimisväärsete jõupingutuste eest ettevõtja sotsiaalse vastutuse riiklike tegevuskavade väljatöötamise ja rakendamise vallas, konsulteerides mitmete riiklike sidusrühmade platvormidega paljudes ELi riikides; väljendab sellegipoolest muret asjaolu üle, et suur osa riiklike poliitilisi meetmeid ei ole veel toonud kaasa suurt nähtavat kasu ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamiseks; nõuab, et ettevõtja sotsiaalse vastutusega seotud riiklike poliitilisi meetmeid uuritaks rohkem ja hinnataks Euroopa tasandil; nõuab, et komisjon oleks ise eeskujuks kui vastutustundlik tööandja ning avaldaks enda kohta ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitleva aruande vastavalt globaalse aruandluse algatuse avalikku sektorit puudutavale lisale, pakuks komisjoni töötajatele kokkulepitud vaba aega, et töötajad saaksid osaleda vabatahtlikku tegevust hõlmavates algatustes ning vaataks eetilisi kriteeriume arvesse võttes uuesti läbi pensionifondi tehtavad investeeringud;
65. nõuab, et Euroopa kodakondsuse aastal (2013) pühendataks eraldi osa ettevõtluskodakondsusele, et kutsuda ettevõtjaid ja äri valdkonnas tegutsevaid inimesi osalema liikmesriikides ja ELis olemasolevates ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatustes, et edendada ja arendada edasi kontseptsiooni „hea ettevõtluskodanik”;
66. kiidab heaks komisjoni kavatsuse luua uus tunnustamise Euroopa kava, tuginedes selles valdkonnas kasutusel olevatele tavadele; on arvamisel, et tunnustamine võib motiveerida ettevõtja sotsiaalse vastutuse kasutamist, kuid ainult sel juhul, kui tunnustuse saajad esindavad riiklikul, Euroopa ja ülemaailmsel tasandil tõepoolest parimaid tavasid; kutsub komisjoni üles moodustama sõltumatute ekspertide rühma, et seda hinnata ning et seda kava jätkuvalt auditeerida nii sel kui ka tulevastel aastatel; palub, et tunnustusest rääkides kajastataks probleemide tõelist keerukust ning keskendutaks sellele, millest saavad õppida kõik ettevõtted, mitte ainult võitjad;

67. peab väga oluliseks, et komisjon töötaks võimalikult kiiresti välja väljakuulutatud ühise meetodika, et mõõta keskkonnanalaseid saavutusi olelusringi alusel; on arvamusel, et selline meetodika oleks kasulik nii ettevõtte teabe läbipaistvuse kui ka ametiasutuste poolt läbiviidava ettevõtte keskkonnasaavutuste hindamise seisukohalt;
68. kutsub komisjoni üles kiirendama jõupingutusi ja esitama oma tööprogrammis uusi ettepanekuid juhtimisalaste lünkade täitmiseks rahvusvaheliste ettevõtja sotsiaalse vastutuse standardites, nagu on soovitatud komisjoni tellitud Edinburghi uuringus;
69. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid, et suurendada poliitikapõhimõtete tõhusust ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamisel, hakates näiteks tunnustama ettevõtja vastutustundlikku käitumist kindlustuspoliitika stiimulite ja riiklike investeeringute kättesaadavuse abil;
70. kiidab heaks komisjoni plaanid algatuste tegemiseks vastutustundliku tootmise ja tarbimise valdkonnas; on seisukohal, et EL saab toetuda nende ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatuste kogemustele, mis hõlmavad ettevõttes töötavate ostjate erikoolitust ja suutlikkuse suurendamist; on arvamusel, et läbipaistvust käsitlev kavandatud algatus võib saada eetiliste tarbijate liikumise peamiseks mootoriks; palub komisjonil ja liikmesriikidel kaaluda Euroopa sotsiaalse märgise väljatöötamise teostatavust ja soovitatavust kõikide äriühingute jaoks, kes järgivad ettevõtja sotsiaalset vastutust, et teha nende pingutused tarbijatele ja investoritele paremini nähtavaks, ning edendada jätkuvalt altpoolt üles suunatud koostööd Rahvusvahelise Sotsiaalse ja Keskkondliku Akrediteerimise ja Märgistuse Liidu (ISEAL) egiidi all, toetudes olemasolevatele märgistusalgatustele; teeb ettepaneku korrapäraselt kontrollida, kuidas Euroopa märgist kandvad ettevõtjad täidavad märgise aluseks olevaid ettevõtja sotsiaalse vastutuse nõudeid;

Sotsiaalselt vastutustundlike investeeringute sidumine avalikustamisega

71. märgib, et sotsiaalselt vastutustundlike ja säästvate investeeringute turul on peamiseks edasiviivaks jõuks endiselt institutsiooniliste investorite nõudlus, kuid kogu tähelepanu ei tohiks suunata vaid keskkonnanalastele aspektidele; märgib samas vaimus, et avalikustamine on ettevõtja sotsiaalse vastutuse peamiseks edasiviivaks jõuks ja see peab rajanema koheselt kohaldatavatel ja mõõdetavatel sotsiaalsetel ja keskkonnanalastel põhimõtetel; kiidab heaks komisjoni pingutused suhelda ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemal investoritega; nõuab, et kõnealune dialoog põhineks kindlalt ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtete ja integreeritud aruandluse põhimõtte toetamisel;
72. märgib, et pikaajalistest investeeringutest kasusaajatel, nagu pensionifondid, on huvi jätkusuutliku kasu ja vastutustundliku ettevõtluse vastu; peab oluliseks, et investorite huvid langevad tõhusalt kokku kasusaajate huvidega ning et neid ei piirata huvide kitsa tõlgendusega, mis on suunatud vaid lühiajalise kasu maksimeerimisele; toetab seda eesmärki toetava õigusraamistiku loomist; tunneb heameelt selle üle, et komisjon töötab välja ettepanekuid pikaajaliste investeeringute ning äriühingu juhtimise kohta, mis aitab neid küsimusi lahendada;
73. toetab komisjoni kavatsust teha ettepanek ettevõtjate mitterahalise teabe avalikustamise kohta; tunneb heameelt asjaolu üle, et käesolev ettepanek on koostatud laiaulatusliku avaliku arutelu ning asjakohaste sidusrühmadega toimunud mitme seminari põhjal;

hoiatab, et termin „mitterahaline” ei tohiks varjutada seda, et sotsiaalsfäär, keskkond ja inimõiguste olukord avaldavad ettevõtetele vägagi reaalselt rahalist mõju; on arvamusel, et ettepanek annab ELile võimaluse soovitada Euroopa äriühingutel kohaldada ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid ning ÜRO algatust Global Compact, ja et neid tuleks ühtlustada integreeritud aruandlusega, mida töötab praegu välja rahvusvahelise integreeritud aruandluse nõukogu (International Integrated Reporting Council, IIRC); rõhutab, et kõik lahendused peavad olema paindlikud ning ühegi lahendusega ei tohi kaasneda ülemäärane halduskoormus ja kulu, eriti ettevõtjate jaoks, kus on vähem kui 500 töötajat; on arvamusel, et järgimise või põhjendamise süsteem võib olla kasulik vahend;

74. märgib, et ettevõtte tegevuse usaldusväärsuse suurendamiseks peaks sotsiaalset aruannet kontrollima ettevõtte väline asutus;

Ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamine

75. kiidab heaks Euroopa sidusrühmade foorumi juhtiva rolli jätkumise komisjoni teatises väljendatud ettepanekute elluviimise toetamisel; juhib tähelepanu asjaolule, et kui ettevõtja sotsiaalset vastutust kohandada VKEdele veelgi sobivamaks, võiks see levida ulatuslikumalt üle kogu Euroopa; kutsub kõiki osalejaid üles võtma osa foorumi tööst paindlikul, avatul ja konsensusele orienteeritud viisil, mis kajastaks ettevõtja sotsiaalse vastutuse tegelikku tähendust;

76. rõhutab, et iga ettevõtja sotsiaalse vastutuse strateegia keskmes on ametiühingute õigused ja vabadused ning demokraatlikult valitud töötajate esindusorganisatsioonide esindatus; kiidab heaks ELi olemasoleva valdkondliku ja valdkondadevahelise sotsiaalse dialoogi struktuuride raamistikku ning nõuab täielikku ja aktiivset konsulteerimist esindavate organisatsioonide ja ametiühingutega ning nende osalemist, eriti ettevõtete sotsiaalse vastutuse menetluste ja struktuuride väljatöötamisel, korraldamisel ja jälgimisel, tehes tööandjatega koostööd tõelises partnerluses; kutsub komisjoni üles kohtlema ettevõtja sotsiaalse vastutusega seotud küsimuste üle peetavas dialoogis ametiühinguid ja töötajate esindajaid, kes on olulise tähtsusega toimijad, partneritena ettevõtjate ja teiste sidusrühmade kõrval; on arvamusel, et tööturu osapooltel võib olla oluline roll ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamisel, ning märgib, et see aitab omakorda edendada ja lihtsustada sotsiaalset dialoogi;

77. nõuab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitika hõlmaks konkreetseid meetmeid, et tegeleda ebaseadusliku töötajate musta nimekirja kandmise ja nende töölevõtmisest keeldumise tavaga, mis on sageli seotud asjaoluga, et töötajad on ametiühingu liikmed või osalevad selle tegevuses või on tervishoiu ja ohutuse valdkonna esindajad;

78. nõuab, et mistahes ettevõtte, kelle puhul selgub, et ta kannab töötajaid musta nimekirja või rikub inimõigusi ja tööalaseid norme, tuleks ELi toetustest ja rahastamisest kõrvale jätta ja neil ei tohiks lubada osaleda muudes ELi, riikliku või avaliku tasandi pakkumistes hankelepingute sõlmimiseks;

79. märgib, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmeid peavad järgima mitte ainult peamised ettevõtted või tööandjad, vaid ka kõik alltöövõtjad või kaupade, töötajate või teenuste puhul kasutatavad tarneahelad hoolimata sellest, kas see toimub ELis või kolmandas riigis, tagades nõndaviisi õiglased tingimused, mis tuginevad õiglasele tasule ja

inimväärsetele töötingimustele ning tagades ametiühingute õigused ja vabadused;

80. pooldab komisjoni direktiivi kannatanute hüvitamise miinimumstandardite kohta ning nõuab, et ettevõtetes asjaomastes valdkondades (reisimine, kindlustus, majutus ja telekommunikatsioon) käibiv ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitika hõlmaks positiivseid ja praktilisi strateegiaid ja struktuure, et toetada kuriteo ohvreid ja nende perekondi kriisi ajal, ning kehtestatakse konkreetne poliitika kuriteo ohvriks langenud töötajate jaoks, olenemata sellest, kas kuritegu pandi toime töökohal või mujal;
81. nõustub, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse puhul ei ole olemas kõigile sobivat lähenemisviisi, kuid tunnistab, et mitmesuguste ettevõtja sotsiaalse vastutuse alaste algatuste üleküllus, mis annab küll tunnistust teadlikkust ettevõtja sotsiaalse vastutuse alase poliitika olulisusest, võib tekitada lisakulusid, takistada rakendamist ning õõnestada usaldusväärset ja õiglust; arvab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse suuniste rakendamisel peab olema piisavalt paindlikkust, et võtta arvesse iga liikmesriigi ja piirkonna erinõudeid ning eriti VKEde suutlikkust; kiidab siiski heaks komisjoni aktiivse koostöö parlamendi ja nõukogu osalusel ning koos teiste rahvusvaheliste organitega ettevõtja sotsiaalse vastutuse alaste algatuste põhimõttelise lähenemise saavutamisel pikas perspektiivis ning ettevõtja sotsiaalse vastutust käsitlevate heade ettevõtlustavade vahetamisel ja edendamisel, samuti rahvusvahelisest standardist ISO 26000 lähtuvate suuniste edendamisel, et tagada ettevõtja sotsiaalse vastutuse ülemaailmne ühtne, järjepidev ja läbipaistev määratlus; nõuab tungivalt, et komisjon panustaks tõhusalt ELi liikmesriikide poliitikapõhimõtete juhtimisse ja koordineerimisse ning minimeeriks sedaviisi erisugustest seadustest tulenevat lisakulude tekkimise riski, kui ettevõtte ei tegutse vaid ühes liikmesriigis;
82. on seisukohal, et arvamus, et ettevõtja sotsiaalne vastutus on nn luksuskaup, mida ettevõtte toetab vaid majandusõitsengu ajal, on kindlalt ümber lükatud paljude ettevõtete poolt, kes järgivad ettevõtja sotsiaalset vastutust; on arvamusel, et see on iganenud eeldus, mille puhul ei võetud arvesse maine ja väliste riskide olulisust kaasaegse ettevõtte tootlikkusele; nõuab, et kõik Euroopa poliitikakujundajad viiksid ettevõtja sotsiaalse vastutuse kõikidele majanduspoliitika tasanditele, sealhulgas tugevdaksid ettevõtja sotsiaalset vastutust Euroopa 2020. aasta strateegias;
83. rõhutab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõte peaks olema rakendatav tervele ülemaailmsele tarneahelale, sealhulgas alltöövõtu kõigil tasanditel, ja nii kaupade, töötajate kui ka teenuste tarne korral peaks see sisaldama sätteid, millega laiendatakse kaitset võõrtöölisele, agentuuridele ja lähetatud töötajatele, ning see peaks põhinema õiglasel tasul ja inimväärsel töötingimustel ning tagama ametiühingute õigused ja vabadused; on arvamusel, et tarneahela vastutustundliku haldamise käsitust tuleb täpsustada, et sellest võiks saada mehhanism, mille abil ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtet täide viia;
84. kiidab heaks mõnes ärikoolis ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamiseks tehtud töö, kuid tunnistab, et need koolid on vähemuses; palub kõrgetasemelisel tööühendusel ja liikmesriikidel koostöös komisjoni ja vajaduse korral ülikoolidega tegeleda viisidega, kuidas peavoolustada ettevõtja sotsiaalset vastutust, vastutustundlikku juhtimist ja kodanikuvastutust hariduses ja juhtimiselases kutsekoolituses kõigi tulevaste ärijuhtide jaoks, et sellest saaks ettevõtte strateegilise juhtimise nurgakivi ning kasvatataks

teadlikkust säästvast tarbimisest; on arvamusel, et see võiks hõlmata kooliealisi lapsi, kes on seotud noorte ettevõtlusprogrammidega; kutsub komisjoni üles jätkama ettevõtja sotsiaalse vastutuse alaste haridus- ja koolitusprogrammide rahalist toetamist ELi elukestva õppe programmi ja programmi „Aktiivsed noored” raames;

85. kordab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtte peaks olema kohaldatav kõigile ettevõtetele, et luua õiglased ja võrdsed tingimused; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et kaevandustööstuse tegutsemisviisi arengumaades nõuab enam kui vaid vabatahtlikkusel põhinevat lähenemist; rõhutab, et naftatööstuse investeringud Nigeerias ilmestavad hästi praegu kohaldatava ettevõtte ühiskondliku vastutuse piiratust, kuna seal ei suutnud ettevõtjad võtta ettevõtte ühiskondliku vastutusega seotud meetmeid, et luua jätkusuutlikud ettevõtlustavad või aidata kaasa vastuvõtva riigi arengule; avaldab tugevat toetust seadusandliku ettepaneku tegemisele riikide kaupa aruandluse kohta, mis põhineb mäetööstuse läbipaistvuse algatuse standarditel, müügi ja tulu, aga ka maksude ja sissetuleku aruandlusel, et vältida korrupsiooni ja maksudest kõrvalehoidmist; kutsub arengumaades tegutsevat Euroopa mäetööstust näitama eeskju ühiskondliku vastutuse valdkonnas ja inimväärse töö edendamisel;
86. nõuab, et ELi tasandil kehtestataks inimõiguste ja tarneahela alane hoolsuskohustus, mis muu hulgas vastaks konfliktsetest ja kõrge riskiastmega piirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevates OECD hoolsuskohustuse suunistes sätestatud nõuetele ja mille puhul tegeletakse muu hulgas ka valdkondadega, millel võib inimõigustele olla märkimisväärne negatiivne või positiivne mõju, nagu ülemaailmsed ja kohalikud tarneahelad, konfliktipiirkondadest pärit mineraalid, allhanked, maa hõivamine ning piirkonnad, kus tööõiguse ja töötajate kaitse tase on ebapiisav või kus toodetakse keskkonnale ja inimeste tervisele ohtlikke tooteid; tunneb heameelt ELi poolt juba kasutusele võetud programmide, eelkõige metsandusvaldkonna programmi FLEGT üle ja toetab erasektori algatusi, nagu mäetööstuse läbipaistvuse algatus (EITI);
87. kutsub komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid, millega kasutada ära ja suurendada ettevõtte ühiskondliku vastutuse potentsiaali kliimamuutusega võitlemisel (sidudes selle ressursi- ja energiatõhususega), nt ettevõtja toormaterjalide ostmise protsessis;
88. rõhutab, et ELi toetus kolmandate riikide valitsustele sotsiaalsete ja keskkonnaalaste õigusaktide rakendamisel, mille juurde kuulub ka tõhus järelevalve kord, on oluline Euroopa ettevõtete ühiskondliku vastutuse edendamiseks üle maailma;
89. teeb liikmesriikide valitsustele ettepaneku paluda, et Euroopa Investeerimispank võtaks oma meetmetesse ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse klausli;
90. kutsub komisjoni üles edendama mitmepoolsetel foorumitel ettevõtja sotsiaalse vastutuse küsimust, toetades tihedamat koostööd WTO ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega tegelevate muude mitmepoolsete foorumite vahel (näiteks Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ja OECD);
91. nõuab piiriülese õiguslase koostöösüsteemi loomist ELi ja nende kolmandate riikide vahel, kellega liit on allkirjastanud kahepoolsed kaubanduslepingud, et tagada ohvritele juhul, kui rahvusvahelised ettevõtted ja nende vahetud tütarettevõtted ei järgi sotsiaalvaldkonda või keskkonda käsitlevaid õigusakte või ei austa ettevõtja sotsiaalse

vastutuse põhimõtteid, tõhus juurdepääs õigussüsteemile riigis, kus asjaomane rikkumine toimus, ning toetada rahvusvaheliste kohtumenetluste kasutuselevõttu, et tagada vajaduse korral ettevõtete karistamine õigusrikkumiste eest;

92. nõuab, et uute tehnoloogiate mõju inimõigustele hinnataks teadus- ja arendustöö võimalikult varajases etapis, ning nõuab, et sellised hinnangud hõlmaksid stsenaariumide koostamist ning püüdeid määrata kindlaks inimõigustega arvestamise normid toote kavandamisel (nn sissearvestatud inimõigused);
93. märgib, et ettevõtja sotsiaalne vastutus on mehhanism, mille abil võimaldatakse tööandjatel toetada arenguriikides oma töötajaid ja kohalikke kogukondi; on seisukohal, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja töönormide järgimine võimaldab sellistel riikidel saada kasu rahvusvahelise kaubanduse mahu suurenemisest, ning leiab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõte võib aidata tagada tulude õiglast jagamist, et toetada jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset heaolu ning aidata rohkem inimesi vaesusest välja (eelkõige finantskriisi ajal);
94. julgustab ELi võtma endale aktiivset rolli teadlikkuse suurendamisel panusest, mida ettevõtlus saab ettevõtja sotsiaalse vastutuse kaudu ühiskonnale anda kultuuri, hariduse, spordi ja noorsoo valdkonnas;
95. ergutab meediaettevõtteid lisama oma ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetesse ka läbipaistva ajakirjanduse standardid, sealhulgas teabeallika kaitse tagamine ja rikkumistest teataja õigused;
96. kutsub komisjoni üles kaitsma ettevõtja sotsiaalse vastutuse juurutatud ja hästitoimivaid algatusi ning kehtestama ettevõtja sotsiaalse vastutuse testi, millega hinnatakse tulevaste õiguslike ja halduslike algatuste mõju ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmetele ning mille asjakohaseid tulemusi võetakse ettepanekute koostamisel arvesse;
97. kiidab jätkusuutlikkuse huvides heaks turuosalistele määratud kohustused ning kutsub komisjoni üles kontrollima ja hindama ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatusi;
98. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Komisjoni viimane teatis ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta kinnitab ettevõtja sotsiaalse vastutuse euroopalikus mõtteviisis ehk poliitikavaldkonnas, kus Euroopa Parlament mängib otsustavat rolli. Samuti on see suur samm edasi vastusena dialoogile, mida Euroopa Parlament ja sidusrühmad on pidanud ettevõtja sotsiaalse vastutuse üle arutledes eelmisest teatisest saadik.

Euroopa Parlamendi resolutsiooni projektis tuntakse heameelt uue rõhuasetuse üle Euroopa toetusele ülemaailmsete ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatuste suhtes, toetuse kinnitamise üle sidusrühmade lähenemisviisile, mõistele, mis kajastab üksmeelset seisukohta ülemaailmsel tasandil ja komisjoni enda palju aktiivsema toetava rolli üle.

Raportöör usub, et teatis on konstruktiivne, tulevikku suunatud ja võimeline reageerima ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas toimivatele arengutele Euroopas ja maailmas. Teatistes nähakse ette kindel alus tulevastele meetmetele ja Euroopa Parlamenti kutsutakse üles väljendama oma laialdast toetust.

Seetõttu püütakse raportiga anda panus arutelusse seeläbi, et arendatakse edasi mõnda teatistes väljendatud ideed ja tehes kindlaks võimalikud lüngad.

Majanduse säästev taastumine

Ennekõike tuleb arutelu ettevõtja sotsiaalse vastutuse üle paigutada praeguse majanduskriisi konteksti. Väidetavalt on ettevõtja sotsiaalne vastutus hädavajalik, et taastada usaldus ettevõtjate vastu ja tagada majanduse säästev taastumine.

Samal ajal kui on tarvis seista vastu nn ökoloogilise puhtakspesemise süüdistusele, tuleb ettevõtja sotsiaalset vastutust näha kui võimalust ja mitte ohtu ettevõtjate konkurentsivõimele. Samuti on kaubandusest ajendatud majanduskasvu poole püüdlemine osa Euroopa enda nn ühiskondlikust litsentsist.

Lühiajaline mõtlemine Brüsselis, mis keskendub eranditult finantsturgude läbipaistvusele, vastutusele ja aruandekohustusele, kordaks samasuguseid vigu, mida tegid need inimesed, keda praegu süüdistatakse panganduskrahhis.

Ei saa taganeda olulisest kohustusest muuta Euroopa ja maailmamajandus vähese CO₂-heittega tulevikuks. Säästvad ettevõtted saavad tegutseda üksnes säästvas majanduses.

Seetõttu kutsutakse käesolevas raportis vastutavaid ettevõtjaid üles tegutsema aktiivselt kriisi ühiskondlike tagajärgede leevendamiseks ja algatama mitmeid soovitatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmeid: noortele töökohtade loomise, töötervishoiu, pensionide järjepidevuse, toimetuleku toetamise, ettevõtete tarneahelas ekspluateerivate töövõtete vastu võitlemise ning ühiskondlikult ja keskkonnaalasel vajalike toodete ja teenuste uute turgude edendamise valdkondades.

Ülemaailmse ettevõtja sotsiaalse vastutuse rakendamine

Aruande teine tähtis eesmärk on töötada välja konkreetsed ideed, mis aitavad ellu viia

komisjoni kavatsust rakendada paremini ülemaailmseid ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatusi. Raportöör väidab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse eeskujude, mida komisjon lubas 2006. aastal, saavutatakse 2012. aastal oluliselt paremini seeläbi, et võetakse vastu ülemaailmne lähenemisviis, mis on suunatud maailmaturgudel tegutsevatele Euroopa ettevõtetele.

Raportöör soovib komisjonil koostada üldine aruanne ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamise kohta, samal ajal kui liikmesriigid saavad parandada rakendamist vastastikuse hindamise protsessi kaudu, mis on juba standardiks inimõigustealase poliitika hindamisel. Ka on aeg küps selleks, et lahendada ekstraterritoriaalse jurisdiktsiooni tundliku sisuga probleem, mis on seotud töö- või laiemate inimõiguste rikkumistega Euroopa ettevõtjate poolt kolmandates riikides, kus õigusabi kättesaadavus on piiratud.

Raportis väidetakse samuti, et komisjon peab mängima aktiivsemat rolli OECD rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud suuniste rakendamisel, osutades neile kaubandus- ja investeerimislepingutes, andes rahalist toetust suutlikkuse suurendamiseks, abistades kaebuse esitajaid väidetavate rikkumiste korral, tehes ettevõtetele rahalise toetuse andmise sõltuvaks juhiste järgimisest ja aidates võita juurde uusi allakirjutajaid kogu maailmas.

Raportis toetatakse samuti läbipaistvuse ja säästva arengu integreeritud aruandluse olulisust ettevõtja sotsiaalse vastutuse peamise edasiviiva jõuna. Tugevat toetust on avaldatud globaalse aruandluse algatuse kasutuselevõtmisele – juhtivad meetodid, mida ettevõtjad kasutavad kogu maailmas säästva arengu aruandluses. Raportis jätkatakse komisjoni kavandatud ettepaneku julgustamist kõnealuses valdkonnas, kuid selleks tuleks see kindlalt juurutada rahvusvahelise integreeritud aruandluse nõukogu eesmärgis muuta integreeritud aruandlus käesoleva aastakümne lõpuks standardiks.

Raportis toetatakse komisjoni kavatsust tegeleda investoritega, eeskätt ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtete toetamiseks, ja raportöör teeb ettepaneku käivitada uus ELi algatus olulisuse edendamiseks.

Raportis soovitatakse ELil toetada aktiivselt ettevõtlusest lähtuvat ettepanekut ettevõtja sotsiaalse vastutuse ÜRO konventsiooni kohta, mis esitati käesoleval aastal toimunud ÜRO Rio+20 säästva arengu tippkohtumisel. Raportöör toetab ettevõtja sotsiaalse vastutuse toetamist säästva arengu eesmärkide kaudu, mis on käivitatud tippkohtumise tulemusena.

Mitme sidusrühma lähenemisviis

Euroopa Parlamendil palutakse tunnustada ELi poliitikakujundamise erilist olemust ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas. Töötatakse välja ideid, et kasutada ära tavapärasest sotsiaalset dialoogi, näiteks seades eesmärgi uute raamlepingute sõlmimise kohta ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas ja rahastades Euroopa ametiühingute katseprojekte inimväärse töö valdkonnas.

Sellegipoolest palutakse Euroopa Parlamendil selgesõnaliselt toetada mitme sidusrühma foorumi toimimist ja arengut ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas, sealhulgas teatises esitatud valdkondlike algatuste kaudu. Raportöör teeb ettepaneku täiendavate algatuste kohta info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning eraturvateenuste sektoris. Samuti toetatakse uusi mitme sidusrühma töökogukondi.

Liikmesriikide kõrgetasemeline töörühm nõuab suuremat seotust teiste sidusrühmadega ja ka seda, et komisjoni keskkonna ja välissuhete peadirektoraadid pööraksid suuremat tähelepanu ettevõtja sotsiaalsele vastutusele.

Avalik sektor ja erasektor koos – nn arukas ühendamine

Raportis toetatakse suuremat rõhuasetust ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitleva avaliku poliitika mõjule. See peab sisaldama komisjoni tellitud Edinburghi uuringu juhtimisalaseid lünki käsitlevate soovitude rakendamist ja vajadust saavutada konkreetsed tulemused sotsiaalsete näitajate rakendamisel, eelkõige riigihangete kaudu.

Komisjoni kutsutakse üles mängima juhtrolli seeläbi, et ta annab oma panuse säästva arengu aruandlusesse, hallates eetiliselt pensioniinvesteeringuid ja toetades komisjoni töötajate seas vabatahtlikkust.

Raportis kinnitatakse ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja äriühingu üldjuhtimise seotust ning toetatakse heade tavade kogumike ja nõukogu liikmete kohustuste kasutamist selleks, et toetada ettevõtja sotsiaalse vastutuse omandit ja süvalaiendamist ettevõtte sees.

Võrdväärselt rõhutatakse aga täiendavate era- ja vabatahtlike meetmete jätkuvat olulisust, eelkõige seeläbi, et toetatakse kasu, mida pakub selliste algatuste lähendamise põhimõtte toetamine. Väidetavalt on palju parem edendada vabatahtlikku koostööd kui uusi kohustuslikke algatusi sotsiaalmärgiste vallas.

ÜRO juhtpõhimõtete raames tuntakse neid reguleeriva ja vabatahtliku lähenemisviisi „aruka ühendamisenä” ja ELi puhul oleks tõesti arukas võtta vastu samasugune lähenemisviis.

Edasised sammud

Toetatakse paljusid teisi teatistes esitatud meetmeid. Raportöör soovitab erilist tähelepanu pöörata ettevõtja sotsiaalse vastutuse integreerimisele kõigile avatud ärikoollide õppekavadesse, ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamisele väikeettevõtetes klatri lähenemisviisi kaudu ja võttes kasutusele nn auditi, et tagada kavandatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse kooskõla Euroopa ja ülemaailmsete parimate tavadega.

Lõpuks soovib raportöör korrata oma veendumust, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peab muutuma protsessist tulemuseks. Teatistes ollakse vägagi õigel seisukohal selle suhtes, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse kasutamise arendamine on väga oluline. Algatuste tegemine ettevõtluskodakondsuse vallas Euroopa aasta (2013) raames, ettevõtja sotsiaalse vastutuse koondmõju uurimine ühiskondlike ja keskkonnaprobleemidega võitlemise valdkonnas, et rõhutada probleemide kiireloomulisust ja esitada ettepanek uue kokkuleppe kohta kodanikuühiskonnaga – need on vaid mõned ideed, mida raportis soovitatakse alustada ettevõttesiseste ja -väliste inimestega kõnealuse eesmärgi saavutamiseks.

Kui komisjonil on õigus ja ettevõtja sotsiaalne vastutus tähendab ettevõtja vastutust oma mõju eest ühiskonnale, siis on mõju see, mille poole ettevõtja ja ühiskond peaksid üheskoos püüdlema.

18.12.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS (*)

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvale ja kaasavale taastumisele
(2012/2097(INI))

Arvamuse koostaja: Raffaele Baldassarre

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab ettevõtjate ja kodanikuühiskonna koostöö vastastikust kasulikkust, mis võib hõlbustada ühiste strateegiate leidmist ning teadmiste vahetust ja üksteise ootuste väljaselgitamist; toetab seega kindlalt komisjoni võetud kohustust luua ettevõtja sotsiaalse vastutusega tegelevaid sidusrühmade platvorme, et süvendada ettevõtjate ja ühiskonna koostööd olulisemate sotsiaal- ja keskkonnaküsimuste vallas; rõhutab, et ettevõtja sotsiaalne vastutus võib eeldada õigusaktidega sätestatud raamtingimusi, täienduseks võib võtta vabatahtlikke meetmeid, mis ei tohi aga mingil juhul asendada töötajate kaitset käsitlevaid kehtivaid eeskirju ja nendele vastavuse tõhusat järelevalvet ning võimalikke sanktsioone;
2. tunneb muret mõju pärast, mida majanduskriis võib olla avaldanud töökorraldusele; palub komisjonil edendada tihedas koostöös sotsiaalpartneritega sidusrühmade mitmepoolsete platvormide kaudu ja täiendada meetmena jätkusuutlike lahenduste leidmist, mis tagavad töötajate õiguste täieliku austamise võrdse kohtlemise osas, tööaja korralduse ja ebakindlate töökohade osas;
3. nõustub komisjoni teatises esitatud väitega, et kohaldatavate õigusaktide ja sotsiaalpartnerite vaheliste kollektiivlepingute järgimine on ettevõtja sotsiaalse vastutuse vältimatu eeldus; on lisaks sellele seisukohal, et sotsiaalselt vastutustundlik käitumine hõlmab tingimata nõuetekohaseid ametiühingutevahelisi suhteid, eeskätt ametiühinguõiguste austamist, töötajate ja nende esindusorganisatsioonide pidevat teavitamist ning ühenduste kaasamist ettevõtet puudutavate otsuste tegemisse;

4. on seisukohal, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse hindamisel tuleb võtta arvesse ka tema tarneahela ettevõtete ja ka võimalike alltöövõtjate käitumist;
5. tuletab meelde strateegilist rolli, mida tänu tegevuskoha olude tundmisele võivad VKEd täita ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtte levikule kaasaaitamises; palub komisjonil töötada koos liikmesriikide asutuste ja sidusrühmade platvormidega välja VKEde valdkondliku koostöö vorme, mis võimaldavad VKEdel tulla ühiselt toime sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemidega;
6. rõhutab, kui oluline on töötada ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas välja liidu poliitika vastavalt rahvusvahelistele standarditele, et hoida ära erinevaid tõlgendusi ning konkurentsieeliste ja ebasoodsate konkurentsioolude ohtu riigi või rahvusvahelisel tasandil;
7. kutsub ettevõtjaid ergutama oma töötajaid tegema rahvusvahelist vabatahtlikku tööd, et soodustada arengukoostöös avaliku ja erasektori sünergiat; palub komisjonil toetada loodava Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpusse kaudu ettevõtjate asjaomaseid algatusi;
8. kutsub komisjoni, eelkõige selle õigusküsimuste peadirektoraati üles esitama ettepanekuid ekstraterritoriaalse jurisdiktsiooni lihtsustamiseks ELi kohtutes inimõiguste rikkumiste juhtumite korral Euroopa ettevõtete, nende filiaalide, alltöövõtjate või äripartnerite poolt;
9. tunnistab, et on oluline laiendada ettevõtja sotsiaalse vastutuse tavasid ja poliitikat suurtes ettevõtetes; kutsub komisjoni seetõttu üles rõhutama ettevõtja sotsiaalse vastutuse teema käsitlemise olulisust hariduses ja koolituses eelkõige ettevõtetes ja juhte välja õpetavates koolides.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 12 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Marielle Gallo, Klaus-Heiner Lehne, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Rebecca Taylor, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	József Szájer

5.12.2012

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvale ja kaasavale taastumisele
(2012/2097(INI))

Arvamuse koostaja: Andrzej Grzyb

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt selle üle, et ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevas komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatises sätestatud uues määratluses rõhutatakse kohaldatavate õigusaktide ja kollektiivlepingute järgimise nõuet vastutustundliku tegutsemise eeltingimusena ja täpsustatakse ettevõtja vastutuse vajalikku raamistikku kui nõuet tagada sotsiaalsete, keskkonnaalaste, eetiliste, inimõiguste ja tarbijakaitse alaste aspektide lõimimine oma majandustegevusse ja kesksesse strateegiasse tihedas koostöös huvirühmadega; rõhutab, et ettevõtja sotsiaalne vastutus peab laienema ka ettevõtete tegevusele kolmandates riikides ja kolmandaid riike puudutavale tegevusele;
2. pooldab Euroopa Liidu ja liikmesriikide jõupingutusi ühtlustada oma poliitika 2011. aastal läbivaadatud OECD suunistega rahvusvahelistele ettevõtetele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega¹, ja rõhutab, et need püüdlused ei ole eeskätt ülemaailmse ettevõtluse valdkonnas veel küllaldased, et tagada asjaomaste keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja inimõiguste alaste normide järgimine ja läbivaatamine;
3. rõhutab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse nõude järgimise hindamisel tuleb arvesse võtta kogu tarneahelat; on arvamusel, et äärmiselt oluline on võtta kasutusele tõhusad ja läbipaistvad näitajad, millega oleks võimalik täpselt ja süsteemselt hinnata ettevõtete

¹ ÜRO inimõiguste nõukogu 17. istungjärk, 21. märts 2011, ÜRO peasekretäri inimõiguste, rahvusvaheliste ettevõtete ja teiste äriühingute küsimustega tegeleva eriesindaja John Ruggie aruanne „Ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted, millega rakendatakse ÜRO kaitsmise, austamise ja parandamise raamistikku” (A/HRC/17/31) (edaspidi „ÜRO juhtpõhimõtted”).

tegevuse mõju;

4. nõuab, et kõik 27 liikmesriiki kiirendaksid ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevate riiklike tegevuskavade läbivaatamist ning riiklike tegevuskavade väljatöötamist asjaomaste OECD suuniste ja ÜRO juhtpõhimõtete rakendamiseks, sellega tuleks lõpule jõuda hiljemalt 2013. aasta detsembriks; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid tagama, et tegevuskavad koostatakse kõikide asjaomaste huvirühmade, sealhulgas valitsusväliste organisatsioonide, kodanikuühiskonna, ametiühingute, tööandjate organisatsioonide ja riikide inimõigusorganisatsioonide osalusel; palub ELil hõlbustada õppimist nende liikmesriikide kogemustest, kes seda protsessi praegu läbivad; ergutab liikmesriike tuginema ISO standardis 26000 sätestatud suunistele, globaalse aruandluse algatuse (Global Reporting Initiative) uusimatele suunistele ja riikide inimõigusorganisatsioonide Euroopa töörühma väljatöötatud juhtnööridele;
5. toonitab, et ettevõtja sotsiaalset vastutust tuleks ELis ja kolmandates riikides laiendada ka sellistele valdkondadele nagu töökorraldus, tööhõive kvaliteet, võrdsed võimalused, sotsiaalne kaasatus, diskrimineerimise vastu võitlemine ja pidev täiendõpe;
6. nõuab ELi tasandil poliitika suuremat sidusust riigihangete, ekspordikrediitide, hea valitsemistava, konkurentsi, arengu, kaubanduse, investeeringute ning teiste poliitikavaldkondade ja lepingute kooskõlastamise kaudu OECD ja ÜRO asjaomastes suunistes ja juhtpõhimõtetes sätestatud rahvusvaheliste sotsiaalsete, keskkonna- ja inimõiguste alaste standarditega; kutsub sellega seoses üles tuginema nii töötajate, tööandjate kui ka tarbijate esindusorganisatsioonidega tehtavale koostööle kui ka riikide inimõigusorganisatsioonide asjakohastele nõuannetele nagu riikide inimõigusorganisatsioonide Euroopa töörühma nõuanded komisjonile inimõiguste ja riigihangete teemal; nõuab seadusandlike ettepanekute mõttekaid ja piisavaid mõjuhinnanguid, et avastada võimalik sidususe puudumine ÜRO juhtpõhimõtetega, ning nõuab kindlalt koostööd ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste töörühmaga, et vältida ÜRO juhtpõhimõtete sobimatut ja ebajärjekindlat tõlgendamist; tunnustab ÜRO inimõiguste raamistiku olulisust ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas ja tuletab meelde Euroopa Liidu põhiõiguste harta, sealhulgas selle artikli 16 olulisust, millega tagatakse ettevõtlusega tegelemise põhiõigus, mida tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta ja mis peaks olema ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonna poliitikameetmete toetamise alus ELis; rõhutab, et ettevõtlusvabadust tuleb tasakaalustada hartas sätestatud teiste õigustega ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtete ja suunistega; tunneb sellega seoses heameelt Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pingutuste üle koguda tõendeid ja eksperdiarvamusi ettevõtlusvabaduse olemasolu ja tõlgendamise kohta;
7. võtab endale kohustuse oodata üha enam, et ELi institutsioonid ja ametnikud, kaasa arvatud ELi inimõiguste eriesindaja ning ELi eriesindajad konkreetses riikides ja piirkondades, pingutaksid selle nimel, et edendada sotsiaalseid, keskkonna- ja inimõiguste alaseid norme kõikides ELi välissuhetes ja välispoliitilistes tegevustes; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles viima läbi põhiõiguste mõjuhinnanguid enne kahe- ja mitmepoolsete kaubandus- ja investeerimislepingute sõlmimist ja nende hindamisel ning arenguabi andmisel ja tagama põhiõiguste austamise;

8. tunnistas, et Pariisi põhimõtetega kooskõlas tegutsevad riiklikud inimõigusorganisatsioonid on heal positsioonil, et toetada ÜRO juhtpõhimõtete rakendamist, kaasa arvatud õiguskaitsevahenditele juurdepääsu hõlbustamine ja selle tagamine; palub ELi ja liikmesriike tunnustada riikide inimõigusorganisatsioonide ettevõtete ning töötajate, tööandjate ja tarbijate esindusorganisatsioonide kõrval peamise partnerina inimõiguste ja ettevõtluse küsimuste edendamisel, ettevõtluse, riigi ja kodanikuühiskonna sidumisel ning rahvusvaheliselt tunnustatud sotsiaalsete, keskkonna- ja inimõigustealaste normide ja suuniste levitamisel; palub selles kontekstis liikmesriikidel tõhustada ja võimaluse korral laiendada riikide inimõigusorganisatsioonide volitusi, et tõhustada nende tegevust, või kui ühtegi Pariisi põhimõtetega kooskõlas tegutsevat riiklikku inimõigusorganisatsiooni kohapeal loodud ei ole, astuda samme selle rajamiseks ning palub ELil osutada piisavat strateegilist abi; võtab kohustuse korraldada regulaarne iga-aastane arvamuste vahetus riikide inimõigusorganisatsioonidega kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ja/või inimõiguste allkomisjoni raames, tuginedes inimõiguste allkomisjoni kogemustele, mis on saanud ELi ja idapartnerluse riikide ombudsmanide 2011. aasta tippkohtumise teemal peetud arvamuste vahetusest, ning täiendada arvamuste vahetusi inimõiguste ja ettevõtluse teemaliste seminaridega;
9. tunneb heameelt selle üle, et Rahvusvaheline Tööorganisatsioon võttis 14. juunil 2012. aastal vastu soovitusel nr 202 sotsiaalkaitse riikliku alammäära kohta; võtab ülesandeks lisada inimõiguste ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse teema nende kohtumiste kavasse, mis ELil kolmandate riikidega ees seisavad, pidades eriti silmas partnereid, kellega ELil on erisuhted; nõuab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse küsimust käsitletakse ELi ja kolmandate riikide lepinguliste suhete raames ja nõuab, et vajaduse korral tõlgitaks ÜRO juhtpõhimõtted Euroopa Parlamendi või mõne teise ELi institutsiooni vahendite abil;
10. palub ELil ja eriti just komisjonil tagada, et rahastamisvahendite puhul, kaasa arvatud demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend, käsitletakse Pariisi põhimõtetega kooskõlas tegutsevaid riikide inimõigusorganisatsioonide peamiste partneritena oma eesmärkide saavutamisel, ja aidata neil kasutada tõhusalt ära nende erilist positsiooni ja inimõiguste alast asjatundlikkust, et teha ruumi dialoogile eri osapoolte vahel, kelle hulka kuuluvad ka riigiasutused, kodanikuühiskond ja ettevõtjad, ning sellel eesmärgil
 - 1) tagada, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste teema kuuluks uue, ajavahemikuks 2014–2020 ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku eri rahastamisvahendite seas prioriteetide hulka ning
 - 2) luua demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste valdkonnas eritoetused koolitustegevuseks ja üldise suutlikkuse suurendamiseks kodanikuühiskonna organisatsioonide, riikide inimõigusorganisatsioonide, inimõiguste kaitsjate, ametiühingute ja teiste inimõigusorganisatsioonide jaoks;
11. nõuab tungivalt – eesmärgiga tagada, et ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitleva uue ELi strateegia rakendamine edendaks ühiskonna huve kogu selle mitmekesisuses, inimõiguste austamist ning suundumist jätkusuutliku ja kaasava progressi poole – et ELi suunistega ettevõtete muu kui finantsteabe (kaasa arvatud keskkonda, ühiskonda ja juhtimist puudutav teave) avaldamise kohta tagataks läbipaistvus selge, ühemõttelise, ühise ja

eelnevalt paika pandud raamistiku kehtestamisega, mis on täielikus kooskõlas OECD ja ÜRO suuniste ja põhimõtetega ning põhineb soolise võrdõiguslikkuse objektiivsetel näitajatel, nagu sooline palgalõhe, naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel, noorte töötasu, töötajate võimalus astuda ametiühingusse ja pidada kollektiivlääbirääkimisi ning tööohutuse ja puudega seotud tõhusad tagatised;

12. palub ELil tegeleda suutlikkuse ja asjatundlikkuse puudujääkidega liidus, viies läbi mõjusaid inimõiguste ja ettevõtluse teemalisi koolitusprogramme kõigis ELi institutsioonides ja poliitikavaldkondades;
13. palub veel kord ELil ja liikmesriikidel parandada ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste küsimusi käsitlevate kehtivate õigusaktide jõustamist ning töötada välja edasisi lahendusi, et tagada liidusistele ja kolmandate riikide ettevõtetele võrdsed võimalused sotsiaalse dumpingu vastu võitlemiseks;
14. nõuab, et ELi tasandil kehtestataks inimõiguste ja tarneahela alane hoolsuskohustus, mis muu hulgas vastaks konfliktsetest ja kõrge riskiastmega piirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevates OECD hoolsuskohustuse suunistes sätestatud nõuetele ja mille puhul tegeletaks muu hulgas ka valdkondadega, millel võib inimõigustele olla märkimisväärne negatiivne või positiivne mõju, nagu ülemaailmsed ja kohalikud tarneahelad, konfliktipiirkondadest pärit mineraalid, allhanked, maa hõivamine ning piirkonnad, kus tööõiguse ja töötajate kaitse tase on ebapiisav või kus toodetakse keskkonnale ja inimeste tervisele ohtlikke tooteid; tunneb heameelt ELi poolt juba kasutusele võetud programmide, eelkõige metsandusvaldkonna programmi FLEGT üle ja toetab erasektori algatusi, nagu mäetööstuse läbipaistvuse algatus (EITI);
15. nõuab, et kui EL või liikmesriigid on äripartnerid (nt riigihanked, riigiettevõtted, ühissetevõtted, ekspordikrediidi garantiid ja suuremahulised projektid kolmandates riikides), peaks prioriteediks olema kooskõla OECD ja ÜRO suuniste ja juhtpõhimõtetega, mis kajastuks konkreetsetes klauslites, ning see tooks sotsiaalseid, keskkonna- ja inimõiguste alaseid norme ilmselgelt rikkuvate ettevõtete jaoks kaasa tagajärjed; soovib kavandatud ELi väliskoostöö ja arengu platvormi raames töötada välja eeskirjad, et parandada ELi väliskoostöö, kombineerimismehhanismide ja rahaliste vahendite kvaliteeti ja tõhusust, ning määrata kindlaks platvormi roll ELi, finantsasutuste ja selle valdkonna teiste huvirühmade vahelise koostöö ja tegevuse kooskõlastamise edendamisel;
16. rõhutab, kui oluline on kaitsmise, austamise ja heastamise ÜRO raamistik ning on arvamusel, et selle kolme sammast: riikide kohustus pakkuda kaitset inimõiguste rikkumise eest, ettevõtete kohustus austada inimõigusi ja vajadus tagada tõhusam juurdepääs õiguskaitsele, tuleks toetada asjakohaste meetmetega, mis võimaldavad nende rakendamist;
17. rõhutab, et oma kaalu tõttu rahvusvahelistes kaubandussuhetes on ELi ettevõtetel, nende tütar-ettevõtetel ja alltöövõtjatel oluline roll sotsiaalsete ja tööõigusnormide propageerimisel ja levitamisel maailmas; tunnistab, et kaebuseid välismaal tegutsevate ELi ettevõtete kohta saab sageli kõige tõhusamalt lahendada kohapeal; avaldab toetust OECD riiklikele kontaktpunktidele kui riigipõhiste mittejuriidilistele mehhanismidele, mis on võimelised vahendama suurt hulka ettevõtluse ja inimõigustega seotud küsimusi käsitlevaid vaidlusi; nõuab siiski, et ettevõtted pingutaksid rohkem ÜRO juhtpõhimõtetes

välja toodud tõhususkriteeriumitega kooskõlas olevate kaebemehhanismide väljatöötamise nimel ning taotleksid täiendavaid juhtnööre, mida pakuvad rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtted ja juhised, eelkõige OECD hiljuti ajakohastatud suunised rahvusvahelistele ettevõtetele, ÜRO algatuse Global Compact kümme põhimõtet, sotsiaalse vastutuse standard ISO 26000 ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta;

18. kiidab heaks komisjoni kavatsuse muuta Brüsseli I määruses sisalduvaid rahvusvahelise eraõiguse sätteid ning eriti forum necessitatis põhimõtte kasutuselevõttu; rõhutab vajadust parandada väljaspool ELi ettevõtete tegevuse tulemusena inimõiguste rikkumise ohvriteks langenud isikute juurdepääsu õiguskaitsevahenditele Brüsseli I määruse ja Rooma II määruse reformimise kaudu; nõuab tõhusate meetmete võtmist, et kõrvaldada olemasolevad takistused õiguskaitsele juurdepääsul nagu ülemäärased kohtukulud, viies selleks läbi algatusi nagu miinimumnormide kehtestamine ühiste kahjunõuete puhul või leides lahendusi ettevõtete eraldi juriidiliste isikute probleemile;
19. nõuab, et ELi tehnoloogiaettevõtete jaoks töötataks välja tõhusamad läbipaistvus- ja aruandlusstandardid sellise tehnosiirde osas, mida saab kasutada inimõiguste rikkumiseks või ELi julgeolekuhuvide vastaseks tegevuseks;
20. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle käsitleda ettevõtja sotsiaalse vastutuse küsimust laienemiste raames; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et seda küsimust ei käsitleta eraldi kandidaatriikidega peetavatel ühinemisläbirääkimistel ning et ettevõtja sotsiaalse vastutuse kontseptsiooni ei käsitleta komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta strateegias „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2012–2013” (COM(2012)0600);
21. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle pingutada ülemaailmsete toetuskampaaniate korraldamise ning rahvusvaheliste suuniste ja täiendavate õigusaktide vastuvõtmise nimel, et tagada ettevõtete positiivne mõju välismaistes ühiskondades; tuletab meelde, et ettevõtete positiivne mõju välismaistes ühiskondades võib muu hulgas avalduda kohaliku elanikkonna juurdepääsus ressursidele, toiduainetega varustamise sõltumatuses ja ühiskondade omaalgatuslikus arengus;
22. nõuab põhimõtte „tunne oma lõppkasutajat” rakendamist, et hoida ära inimõiguste rikkumised tootmis- või turustamisahela algus- või lõpuosas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 42 - : 1 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Sir Robert Atkins, Arnaud Danjean, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikiene, Marije Cornelissen, Elisabeth Jeggle, Agnès Le Brun, Marietje Schaake, Helmut Scholz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Lara Comi, Danuta Jazłowiecka, Giovanni La Via

6.12.2012

ARENKUKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvale ja kaasavale taastumisele
(2012/2097(INI))

Arvamuse koostaja: Catherine Grèze

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et kuna ettevõtte ühiskondliku vastutuse kontseptsioon on nii heterogeenne, eri ettevõtted on loonud erinevad raamatupidamis-, auditeerimis- ja aruandlusnormid, siis on ettevõtete ühiskondlikku vastutuse tasemeid raske omavahel võrrelda; rõhutab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse rahvusvaheliselt kokkulepitud reguleerimine muudaks ärisuhted usaldusväärsemaks ja õiglasemaks ning suurendaks kindlust, järkjärgulist jõustatavust, universaalsust ning sidusrühmade rolli;
2. nõustub komisjoniga, et ettevõtte ühiskondlik vastutus peab hõlmama inimõigusi, töö- ja tööhõivetavasid, keskkonnaküsimusi (näiteks bioloogilist mitmekesisust, kliimamuutusi, ressursitõhusust) ning altkäemaksu andmise ja korruptsiooni vastu võitlemist, sealhulgas heade maksuhaldustavade abil (eelkõige läbipaistvus, teabevahetus ja õiglane maksukonkurents);
3. tuletab meelde, et ettevõtte ühiskondlik vastutus hõlmab paljusid sotsiaalseid standardeid, aga neid on vähe esile tõstetud, kuna ei ole loodud näitajaid, mille abil mõõta sotsiaalset arengut;
4. rõhutab, et investeerijad ja tarbijad peaksid saama lihtsalt tuvastada ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõttest lähtuvaid ettevõtjaid, et neid innustada jätkama;
5. nõuab tungivalt, et EL kaaluks võimalust tõsta esile ettevõtjad, kes järgivad ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtet, märgi või märgistuse abil, mis lisatakse asjaomase ettevõtja või toote nimetuse juurde;

6. osutab, et ettevõtte ühiskondlik vastutus on parim vahend, mille abil ettevõtjad saavad näidata ühiskonnale oma pühendumust, solidaarsust ja vastutustunnet, ning see on ka esmatähtis poliitikavaldkondade arengusiduse saavutamiseks; kiidab heaks komisjoni lubaduse edendada ettevõtte ühiskondlikku vastutust täielikus kooskõlas praeguste rahvusvaheliste suunistega, sealhulgas hiljuti ajakohastatud OECD juhised rahvusvaheliste ettevõtetele, ÜRO ülemaailmse kokkuleppe kümme põhimõtet, sotsiaalse vastutuse ISO 26000 näidisstandard, ILO kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika kohta ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted; peab samas kahetsusväärseks, et üldiselt arvestatakse ettevõtte ühiskondliku vastutusega siiski kõigest vabatahtlikus korras;
7. peab kahetsusväärseks, et VKEdele ei anta piisavalt teavet ülemaailmse kokkuleppe kohta, mille alusel ettevõtjad kohustuvad järgima oma tegevuses ja strateegiates kümnet üldtunnustatud põhimõtet inimõiguste, tööstandardite, keskkonna ja korrupsioonivastase võitluse valdkonnas;
8. rõhutab, et ÜRO ülemaailmne kokkulepe ja ISO 26000 standardid ei ole piisavalt kohandatud VKEdele, millega vähendatakse ettevõtte ühiskondliku vastutuse ulatust Euroopa tasandil;
9. rõhutab vajadust uurida Euroopa ja riiklikul tasandil rahaliste stiimulite võimalusi, mille abil edendada ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtet suurema hulga ettevõtjate seas;
10. rõhutab, et pelga vabatahtliku kohustusena ei pruugi piisata ettevõtte ühiskondlikust vastutusest selleks, et ohjes hoida rahvusvaheliste ettevõtete tegevuse välismõjusid, mille hulka kuuluvad inimõiguste rikkumine ja keskkonnaseisundi halvenemine; kordab oma varasemat nõuet, et arengumaades tegutsevad välisrahastajad ja ettevõtjad peavad pidama täielikult kinni rahvusvahelistest õiguslikult siduvatest kohustustest inimõiguste valdkonnas ja keskkonnastandarditest, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni tööõiguse põhinormidest ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetest; nõuab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse poliitika hõlmaks ka erimeetmeid, mille abil võidelda ebaseadusliku töötajate musta nimekirja kandmise vastu, millega takistatakse nende juurdepääsu tööhõivele, sageli nende kuuluvuse tõttu ametiühingusse või sellega seotud tegevuse tõttu või esindusrolli tõttu tervishoiu või julgeoleku valdkonnas;
11. õhutab, et ettevõtjaid tuleks julgustada lähtuma ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõttest, ja neid, kes sellest juba lähtuvad, tuleks julgustada püüdlema selle eesmärkide poole; palub komisjonil kaaluda stiimuleid, nagu eelis ELi riigihankelepingute puhul, et ettevõtjad näeksid ettevõtte ühiskondlikku vastutust võimalusena ja mitte ohuna;
12. rõhutab, et ettevõtte ühiskondlik vastutus peaks väljenduma selgetes kohustustes austada töötajate õigusi, kaitset ja heaolu, mille täitmist mõõdetakse tulemusnäitajatega ja selgete võrdlusalustega edusammude mõõtmiseks, ning et tuleks luua objektiivse, kaasava ja läbipaistva järelvalve mehhanismid ja mõjusad vastutus- ja jõustamismehhanismid, mida kasutada täitmatajätmise korral, sealhulgas avatum ja selgem taotlemise ja kaebuste läbivaatamise menetlus ning vajaduse korral uurimise algatamise menetlus;
13. kinnitab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõte peaks olema kohaldatav kõigile ettevõtetele, et luua õiglased ja võrdsed tingimused; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et

kaevandustööstuse tegutsemisviis arengumaades nõuab enam kui vaid vabatahtlikkusele põhinevat lähenemist; rõhutab, et naftatööstuse investeringud Nigeerias ilmestavad hästi praegu kohaldatava ettevõtte ühiskondliku vastutuse piiratust, kuna seal ei suutnud ettevõtjad võtta ettevõtte ühiskondliku vastutusega seotud meetmeid, et luua jätkusuutlikud ettevõtlustavad või aidata kaasa vastuvõtva riigi arengule; avaldab tugevat toetust õigusakti ettepaneku tegemist riikide kaupa aruandluse kohta, mis põhineb mäetööstuse läbipaistvuse algatuse standarditel, müügi ja tulu, aga ka maksude ja sissetuleku aruandlusel, et vältida korrupsiooni ja maksudest kõrvalehoidmist; kutsub arengumaades tegutsevat Euroopa mäetööstust näitama eeskujuna ühiskondliku vastutuse valdkonnas ja inimväärse töö edendamisel;

14. kutsub komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid, millega kasutada ära ja suurendada ettevõtte ühiskondliku vastutuse potentsiaali kliimamuutusega võitlemisel (sidudes selle ressursi- ja energiatõhususega), nt ettevõtja toormaterjalide ostmise protsessis;
15. rõhutab, et ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtte peaks olema rakendatav tervele ülemaailmsele tarneahelale, sealhulgas alltöövõtu kõigil tasanditel, ja nii kaupade, töötajate kui ka teenuste tarne korral peaks see sisaldama sätteid, millega laiendatakse kaitset võõrtöölisele, agentuuridele ja lähetatud töötajatele, ning see peaks põhinema õiglasel tasul ja inimväärsetel töötingimustel ning tagama ametiühingute õigused ja vabadused; on arvamusel, et tarneahela vastutustundliku haldamise käsitust tuleb täpsustada, et sellest võiks saada mehhanism, mille abil ettevõtte ühiskondliku vastutuse põhimõtet täide viia;
16. on seisukohal, et vaesuse vähendamisele oluliselt kaasa aitamiseks tuleks ettevõtte ühiskondliku vastutuse raames keskenduda ka VKEdele, kuna neil on oluline sotsiaalne ja keskkonnamõju;
17. on seisukohal, et ELi ettevõtted peaksid olema juriidiliselt vastutavad ning tuleks rakendada eri aruandlus- ja vastutusmehhanisme nende ja nende tütaretevõtjate vahel ning nende kontrollitavate üksuste vahel arenguriikides; julgustab ühtlasi ELi kodanikuühiskonna tööd, mille raames on aktiivselt tõstetud teadlikkust nende ettevõtjate välismaal sooritatud üleastumistest;
18. nõuab kindlalt, et on riigi kohus kaitsta inim- ja tööõigusi, muu hulgas ka ettevõtete poolse rikkumise eest, võtta ettevõtted vastutusele, kaitsta ühinemisvabadust ja kollektiivläbirääkimiste õigust ning võimaldada ohvritele ligipääs õiguskaitsele; palub komisjoni luua tõhusad meetmed ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste eriesindaja John Ruggie loodud ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada” rakendamiseks;
19. rõhutab, et ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete tõhusam rakendamine aitab paremini saavutada ELi eesmärke eri inimõiguste ja peamiste töönormide vallas; kutsub seetõttu ELi üles püüdlema ettevõtete inimõiguslase vastutuse ja vastavate kohustuste reguleerimiseks selge rahvusvahelise õigusraamistiku poole;
20. väljendab heameelt asjaolu üle, et viimastel aastatel on kasvanud ettevõtjate hulk, kes avaldavad keskkonda, ühiskonda ja juhtimist puudutava teabe; juhib siiski tähelepanu sellele, et aruandvad ettevõtjad moodustavad endiselt väikese osa kõigist ettevõtjatest; märgib, et kuigi ELi raamatupidamisaruannete ajakohastamise direktiiviga nr

2003/51/EÜ¹ tagatakse nii põhiliste finantsiliste kui ka mittefinantsiliste tulemusnäitajate kaasamine, ei sätestata selles nõudeid aastaaruannetes lisatavate näitajate liikide kohta; palub komisjonil uurida võimalikke täiendavaid meetmeid, mida võtta keskkonda, ühiskonda ja juhtimist puudutava teabe andmise parandamiseks Euroopa tasandil;

21. rõhutab, et ELi toetus kolmandate riikide valitsustele sotsiaalsete ja keskkonnaalaste õigusaktide rakendamisel, mille juurde kuulub ka tõhus järelevalve kord, on oluline Euroopa ettevõtete ühiskondliku vastutuse edendamiseks üle maailma;
22. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlikud investeeringud on osa ettevõtja ühiskondliku vastutuse põhimõtte rakendamisest investeerimisotsustes; märgib, et kuigi praegu ei ole ühtset sotsiaalselt vastutustundliku investeeringu määratlust, sisaldab see tavaliselt investeerija finantseesmärke ja sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja eetilisi ning äriühingu üldjuhtimise küsimusi;
23. nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid võtaksid rohkem poliitilisi meetmeid, millega suurendada teadlikkust sotsiaalselt vastutustundlikest investeeringutest ja soodustada nende arengut, kaaludes muu hulgas sotsiaalselt vastutustundlike investeeringute miinimumstandardite õiguslikku formuleerimist, eelkõige ELi ja kolmandate riikide vahelistes investeerimis- ja kaubanduslepingutes;
24. märgib, et ettevõtte ühiskondlik vastutus on mehhanism, mille kaudu ettevõtjad saavad toetada oma töötajaid ja kohalikke kogukondi arenguriikides ning millega saab kindlustada tulu jagamise võrdselt, et edendada jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset edukust ning tuua rohkem inimesi välja vaesusest, eelkõige finantskriisi ajal; peab kahetsusväärseks, et sotsiaalse sekkumise protokollid on praegu ainult vabatahtlikud, ning nõuab, et komisjon muudaks need siduvaks;
25. nõuab põhjalikku ja tihedat konsulteerimist esindusorganisatsioonidega, sealhulgas ametiühingutega, ja nende kaasamist ettevõtte ühiskondliku vastutuse protsesside ja struktuuride arendamisse, toimimisse ja järelevalvesse, sealhulgas töötajate oskuste ja kvalifikatsiooni pideva arendamise kaudu koolituse ja elukestva õppe abil, tehes tööandjatega koostööd tõelise partnerluse raames.

¹ ELT L 178, 17.7.2003, lk 16.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	6.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ioan Enciu, Emilio Menéndez del Valle, Helmut Scholz

18.12.2012

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvale ja kaasavale taastumisele
(2012/2097 (INI))

Arvamuse koostaja: Bernd Lange

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib huviga, et komisjon on hakanud viitama ELi kaubanduslepingutes ettevõtja sotsiaalsele vastutusele; on seisukohal, et arvestades suurettevõtete, nende filiaalide ja tarneahelate olulist rolli rahvusvahelises kaubanduses, tuleb ELi kaubanduslepingute säästva arengu peatükis kindlasti käsitleda ka ettevõtja sotsiaalset ja keskkonnaalast vastutust; kutsub komisjoni üles töötama välja konkreetsed ettepanekud ettevõtja sotsiaalse vastutuste põhimõtete rakendamiseks kaubanduspoliitikas;
2. lubab pidevalt suurendada oma jõupingutusi, et ELi institutsioonid ja ametnikud ning sealhulgas ELi inimõiguste eriesindaja oleksid kohustatud jõustama sotsiaalseid, keskkonna- ja inimõiguste alaseid norme kõikides ELi välissuhetes ja välispoliitika meetmetes;
3. rõhutab, et Euroopa Liit toetab ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamise eesmärki, mistõttu peab liit tagama, et tema rakendatava välispoliitikaga aidatakse kaasa säästvale arengule ja asjaomaste riikide sotsiaalsele arengule;
4. nõuab tungivalt, et komisjon tugineks ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtete kohaldamist käsitlevate konkreetsete ettepanekute väljatöötamisel rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suunistele, sealhulgas OECD kaebemenetlustele;
5. avaldab kõikidele OECD liikmesriikidele kiitust nende põhjaliku töö eest 25. mail 2011 avaldatud ja rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suuniste koostamisel; märgib, et 44 liikmesriigi valitsused riikidest, kelle näol on esindatud maailma kõik piirkonnad ning kes moodustavad 85% välismaistest otseinvesteeringutest, julgustavad oma

ettevõtteid järgima neid vastutustundliku ärijuhtimise laiaulatuslikke soovitusi igal pool, kus nad tegutsevad;

6. nõustub, et keskkonna ja kliimamuutustega seotud praeguste kohustuste ning ülemaailmsete tootmisahelate arendamise tõttu on vaja ettevõtja sotsiaalse vastutuse algselt väljatöötatud käsitusest laiaulatuslikumat kontseptsiooni; peab seetõttu vajalikuks töötada välja ettevõtja sotsiaalse vastutuse ajakohastatud käsitus, milles käsitletakse ka tööõigust, inimõigusi, tööhõiveküsimeisi, keskkonnakaitset, kliimamuutusega seotud probleeme ning korrupsiooni ja maksudest kõrvalehoidumise vältimist;
7. nõuab, et kõik ELi ettevõtted, kes tegutsevad kolmandates riikides ja annavad tööd rohkem kui 1000 töötajale, kohaldaksid alates 1. jaanuarist 2014 kohustuslikus korras rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suuniseid;
8. palub, et komisjon lisaks kõikidesse ELi poolt allkirjastatavatesse kahepoolsetesse kaubandus- ja investeerimislepingutesse ettevõtja sotsiaalse vastutuse siduva klausli, tuginedes rahvusvahelisel tasandil ning eeskätt 2010. aastal ajakohastatud OECD suunistes määratletud ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetele, pannes rõhku säästvate arengule ja heale valitsemistavale ning keskendudes konkreetsetele inimõigustele, inimväärsele tööle, töönormidele, ühinemisvabadusele, kollektiivlääbirääkimistele ja muudele sotsiaalsetele kaalutlustele; teeb ettepaneku, et nimetatud klauslis tuleks ühtlustada olemasolevad normid ja käsitused, et tagada võrreldavus ja õiglus, samuti tuleks sellega hõlmata ka meetmed asjaomaste põhimõtete täitmise üle järelevalve teostamiseks ELi tasandil ja klausli rakendamiseks; teeb lisaks ettepaneku, et riiklikes kontaktpunktides toimuks arutelu OECD suunistes välja toodud teemasid käsitlevate küsimuste üle (näiteks nõue teostada ettevõtete ja nende filiaalide tegevuse ja tarneahelate üle järelevalvet ning kohaldada hoolsuskohustust);
9. kutsub komisjoni üles tagama, et kõik ühtsel turul tegutsevad ettevõtted, sealhulgas rahvusvahelised suuretevõtted, kelle filiaalid või tarneahelad asuvad ELis, täidavad nii riigi kui ka ELi tasandil kõiki oma seadusjärgseid kohustusi, et tagada aus konkurents ja suurendada kasu ELi tarbijate jaoks; kutsub komisjoni aktiivselt edendama välismaal tegutsevate ELi ettevõtete vastutustundlikku ettevõtlust, pannes erilist rõhku nende tegevuse suhtes kohaldatavatest siseriiklikest või mis tahes kahepoolsetest või rahvusvahelistest juriidilistest kohustustest tulenevate kõikide kohustuste, muu hulgas ka inimõiguste, tööhõive ja keskkonna alaste rahvusvaheliste normide ja eeskirjade rangele täitmisele; soovib sel eesmärgil, et komisjon teeks oma partneritega arenguriikides ja kiiresti areneva majandusega riikides aktiivselt koostööd, et vahetada parimaid tavasid ja oskusteavet selle kohta, kuidas parandada ettevõtluskeskkonda ja suurendada vastutustundliku ettevõtluse alast teadlikkust;
10. teeb liikmesriikide valitsustele ettepaneku paluda, et Euroopa Investeerimispank võtaks oma meetmetesse ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse klausli;
11. palub komisjonil võtta kasutusele ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtete mittejärgimist käsitlevate kaebuste esitamise ja läbivaatamise avatum ja selgem menetlus (sealhulgas jõustamismehhanismid) ning alustada vajadusel uurimist;
12. kutsub komisjoni üles nõudma ettevõtetelt ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtete

järgimist; rõhutab vajadust toetada ja ergutada nende tavade levitamist VKEde seas, minimeerides samal ajal kulusid ja bürokraatiat;

13. palub komisjonil lisada valitsusväliste organisatsioonidega sõlmitavatesse lepingutesse ettevõtja sotsiaalse vastutuse klausel, eelkõige arengumeetmete puhul;
14. kutsub komisjoni üles kasutama stiimulipõhiseid meetmeid tõhusamalt, olema järelevalve teostamisel tähelepanelikum ning tagama, et rahvusvahelised ettevõtted (sõltumata sellest, kas nende registrijärgne asukoht on Euroopa Liidus või mitte), mille filiaalid või tarneahelad asuvad GSP ja GSP+ süsteemi kuuluvates riikides, ja asjaomased riigid a) täidavad inimõiguste, sotsiaalsete ja töönormide ning keskkonnanõuete valdkonnas oma riiklikke ja rahvusvahelisi õiguslikke kohustusi, b) näitavad üles tõelist pühendumust oma töötajate ja üldisemalt kodanike õiguste, kaitse ja heaolu tagamisel, c) toetavad ühinemisvabadust ja kollektiivlääbirääkimiste pidamise õigust ning d) tegelevad mistahes rikkumistega kiiresti ja tõhusalt;
15. kutsub komisjoni üles edendama mitmepoolsetel foorumitel ettevõtja sotsiaalse vastutuse küsimust, toetades tihedamat koostööd WTO ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega tegelevate muude mitmepoolsete foorumite vahel (näiteks Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ja OECD);
16. tuletab meelde, et kaubandusvaidluste lahendamiseks ja/või hüvitise nõudmiseks vastutustundetust või ebaseaduslikust äritegevusest tuleneva kahjuliku välismõju eest on juba olemas nii kohtulikud võimalused kui ka kohtuvälised alternatiivid; kutsub komisjoni sellega seoses üles tegema jõupingutusi, et suurendada sellealast teadlikkust nii ettevõtjate ringkonnas kui ka üldsuse hulgas laiemalt; tuletab meelde, et Rahvusvaheline Kaubanduskoda pakub kohtuvaidlustele alternatiive otsivatele üksikisikutele, ettevõtetele, riikidele, riigiasutustele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele vaidluste lahendamise teenuseid, mis võivad aidata tõhustada juurdepääsu õiguskaitsele nende jaoks, kes on saanud kannatada vastutustundlike äritavade rikkumise pärast, mis on põhjustanud majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast kahju ELis ja/või välismaal;
17. nõuab järelevalve teostamist piiravate meetmete üle (sanktsioonid, boikotid, embargod) ning kahesuguse kasutusega kaupade loasüsteemide kasutamist ELi tasandil;
18. nõuab selliste mehhanismide kasutuselevõtmist, mille kohaselt tuleb ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid järgida kaubanduslepingust kasu saava põhiettevõtte või peatöövõtja kõrval ka kõikides alltöövõtjates või tarneahelates, mida nad võivad kaupade, töötajate või teenuste tarnimisel kasutada – eesmärk on tagada õiglasel töötasul ja inimväärsel töötingimustel põhinevad võrdsed võimalused ning kindlustada ametiühinguõigused ja -vabadused;
19. kutsub komisjoni täiustama jätkusuutlikkuse mõjuhindamise mudelit, et kajastada nõuetekohaselt kaubanduslääbirääkimiste majanduslikku, sotsiaalset ning inimõiguste ja keskkonnaalast mõju, sealhulgas kliimamuutuse leevendamise eesmärke; palub komisjonil võtta ELi partnerriikidega sõlmitud kaubanduslepingute suhtes järelmeetmeid, teostades nii enne kui ka pärast lepingu allkirjastamist jätkusuutlikkuse mõjuhindamisi, kus võetakse eelkõige arvesse tundlikke sektoreid;

20. rõhutab, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest tuleb parlamendile esitada kogu teave selle kohta, kuidas kaasatakse lepingute jätkusuutlikkuse mõjuhindamiste tulemusi lepingute sõlmimisele eelnevatesse läbirääkimistesse ja milliseid lepingute peatükke on muudetud, et hoida ära hindamistes kindlaks tehtud negatiivset mõju;
21. nõuab piiriülese õigusosalase koostöösüsteemi loomist ELi ja nende kolmandate riikide vahel, kellega liit on allkirjastanud kahepoolset kaubanduslepingut, et tagada ohvritele juhul, kui rahvusvahelised ettevõtted ja nende vahetud tütarettevõtted ei järgi sotsiaalvaldkonda või keskkonda käsitlevaid õigusakte või ei austa ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid, tõhus juurdepääs õigussüsteemile riigis, kus asjaomane rikkumine toimus, ning toetada rahvusvaheliste kohtumenetluste kasutuselevõttu, et tagada vajaduse korral ettevõtete karistamine õigusrikkumiste eest;
22. nõuab tõhusamate läbipaistvus- ja aruandlusnormide väljatöötamist nende ELi tehnoloogiaettevõtete jaoks, kes tegelevad sellise tehnoloogia eksportimisega, mida saab kasutada inimõiguste rikkumiseks või ELi julgeolekuhuvide vastaseks tegevuseks;
23. kutsub Euroopa välisteenistust üles tagama, et ELi saatkondades töötavad kaubandusnõunikud saavad korrapäraselt ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevat koolitust – eelkõige seoses ÜRO kaitsmise, austamise ja heastamise raamistiku rakendamisega – ning et ELi saatkonnad toimivad ELi ettevõtete ja nende filiaalidega seonduvate kaebuste puhul ELi kontaktpunktidenä, kuna OECD riiklikud kontaktpunktid eksisteerivad ainult OECD liikmesriikides ning ei ole OECDsse mittekuuluvates riikides asuvate ettevõtete töötajatele juurdepääsetavad;
24. nõuab, et uute tehnoloogiatega mõju inimõigustele hinnataks teadus- ja arendustöö võimalikult varajases etapis, ning nõuab, et sellised hinnangud hõlmaksid stsenaariumide koostamist ning püüdeid määrata kindlaks inimõigustega arvestamise normid toote kavandamisel (nn sissearvestatud inimõigused);
25. rõhutab, et komisjoni ülesandega suurendada ettevõtete tasandil teadlikkust ettevõtja sotsiaalse vastutuse olulisusest ja selle mittejärgimise tagajärgedest peavad kaasnema asjakohased teadlikkuse ja suutlikkuse suurendamise meetmed vastuvõtva riigi valitsuse tasandil, et tagada tõhusalt ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevate õiguste rakendamine ja õiguskaitse kättesaadavus;
26. nõuab põhimõtte „tunne oma lõppkasutajat” rakendamist, et tagada suurem kontroll ning vältida inimõiguste rikkumisi nii tarne- ja tootmisahela algus- või lõpuosas kui ka kauplemissuogudes;
27. rõhutab, et ELi sõlmitavates tulevastes kahepoolsetes investeerimislepingutes tuleb tagada õiglane tasakaal investorite kaitse vajaduse ning riigi sekkumise lubamise vahel, eriti seoses sotsiaalsete, tervishoiu- ja keskkonnaalaste normidega;
28. märgib, et läbipaistvusdirektiivi (2004/109/EÜ) ja raamatupidamisdirektiivi (2003/51/EÜ) käimasoleva reformimisega tehti ettevõtja sotsiaalse vastutuse küsimusega tegelemisel edusamme, püüdes tasakaalustada läbipaistvuse ja ettevõtte vastutusega seotud õigustatud nõudeid ja ettevõtte aruandluskoormust; kutsus komisjoni üles tagama, et ettevõtted, kellele nimetatud direktiive kohaldatakse, oleksid kohustatud andma kooskõlas

rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suunistega oma ettevõtja sotsiaalse vastutuse alaste meetmete kohta korrapäraselt aru, ning kutsub komisjoni üles tagama ka VKEde erikorra, et aruandluskohustus oleks nii finantsiliselt kui ka halduslikult teostatav;

29. rõhutab, et mitmepoolsed kaubanduslepingud peaksid hõlmama ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse mõõdet, ning kutsub seetõttu komisjoni üles toetama sellealaseid ettepanekuid nii rahvusvahelistel foorumitel – eelkõige OECDs ja Rahvusvahelises Tööstusbüroos – kui ka WTOs (Doha-järgses kontekstis);
30. nõuab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonna tulevased meetmed hõlmaksid tervet väärtusahelat tooraine saamisest kuni kaubanduse ja ringlussevõtuni välja;
31. palub, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitikat võetaks arvesse ELi kaubanduslepingute kõikidel tasanditel, hõlmates ka sätteid, mille alusel laiendada kaitset võõrtöötajatele, renditöötajatele ja lähetatud töötajatele;
32. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid ergutama ELi ettevõtteid haarama ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamise valdkonnas initsiatiivi ning vahetama välismaiste partneritega häid tavasid;
33. nõuab, et ELi ettevõtted – olenemata sellest, kas nad tegutsevad ELis või kolmandates riikides – järgiksid kogu oma tegevuses ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitikat ning põhilisi tööalaseid ja ametiühinguõigusi, sh õigus eraelu puutumatusse ja ühinemisvabadusele;
34. nõuab, et ettevõtetes kasutatavate ettevõtja sotsiaalse vastutuse protsesside ja struktuuride arendamisel, käitamisel ja nende üle järelevalve teostamisel konsulteeritaks täiemahuliselt ja aktiivselt esindusorganisatsioonidega (sh ametiühingud) ning kaasataks neid; kutsub selliseid esindusorganisatsioone üles tegema tööandjatega tõelise partnerluse vaimus koostööd;
35. nõuab, et ELi kaubanduspoliitikas teostataks ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtete üle suuremat, kaasavamamat ja läbipaistvamat järelevalvet, kehtestades edusammude mõõtmiseks selged võrdlusnäitajad, et suurendada usaldust süsteemi vastu;
36. märgib, et ettevõtja sotsiaalne vastutus on mehhanism, mille abil võimaldatakse tööandjatel toetada arenguriikides oma töötajaid ja kohalikke kogukondi; on seisukohal, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja töönormide järgimine võimaldab sellistel riikidel saada kasu rahvusvahelise kaubanduse mahu suurenemisest, ning leiab, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõte võib aidata tagada tulude õiglast jagamist, et toetada jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset heaolu ning aidata rohkem inimesi vaesusest välja (eelkõige finantskriisi ajal); peab kahetsusväärseks, et sotsiaalse sekkumise protokollid on siiani üksnes vabatahtlikud, ning nõuab, et komisjon muudaks need siduvaks.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 -: 2 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, George Sabin Cutaş, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Franziska Keller, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Salvatore Iacolino, Silvana Koch-Mehrin, Maria Eleni Koppa, Katarína Neveďalová, Marietje Schaake
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (art 187 lg 2)	Norbert Neuser, Birgit Schnieber-Jastram, Derek Vaughan

19.12.2012

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvate ja kaasavate taastumisele
(2012/2097(INI))

Arvamuse koostaja: Morten Løkkegaard

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. julgustab Euroopa Liitu võtma endale aktiivne roll teadlikkuse suurendamisel panusest, mida ettevõtja saab ettevõtja sotsiaalse vastutuse kaudu ühiskonnale anda kultuuri, hariduse, spordi ja noorsoo valdkonnas;
2. julgustab ELi ja liikmesriike jagama konkreetset teavet ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta ning pakkuma haridust ja koolitust selles valdkonnas, et ettevõtjatel oleks võimalik sotsiaalse vastutuse eeliseid maksimaalselt ära kasutada ning seda oma organisatsioonikultuuris rakendada;
3. kutsub liikmesriike üles kehtestama maksusoodustusi ettevõtetele, kes rahastavad vabatahtlikku tööd ja mittetulunduslikke algatusi;
4. juhib tähelepanu vajadusele lisada ettevõtja sotsiaalne vastutus kõigi tasandi haridusasutuste, sealhulgas majanduskoolide õppekavadesse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juhtide ja töötajate koolitusprogrammidesse;
5. julgustab liikmesriike integreerima ettevõtja sotsiaalse vastutuse asjaomastesse õppekavadesse;
6. rõhutab keskkoolide ning eriti kõrgekoolide ja ettevõtete vahelise seose olulisust ning juhib tähelepanu rollile, mida ettevõtja sotsiaalne vastutus saab etendada praktiliste kogemuste andmisel üliõpilastele õpingute ajal kas osalise tasustatud töötaja kujul või tasustatud praktikana ettevõtetes;

7. ergutab ettevõtteid pakkuma kvaliteetseid praktikakohti, kus on suur rõhuasetus õppimisele, et lihtsustada üleminekut koolist tööle, aidata kaasa tööturul vajalike oskuste arendamisele ning toetada noorte iseseisvaks saamist;
8. julgustab ettevõtteid edendama oma ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitika raames kodanikualgatuse korras loovust ja kultuuriprojekte ning stimuleerima jätkusuutliku majanduskasvu ning uute töökohtade loomist;
9. rõhutab, et oluline on kaasata ettevõtja sotsiaalsesse vastutusse väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ning tunnustada nende saavutusi selles valdkonnas;
10. ergutab ettevõtteid koostöös juhtkonna ja töövõtjatega teavitama oma töötajaid Euroopat mõjutavatest suurtest sotsiaalsetest raskustest, eriti mis puudutab majandust, ühiskonda, keskkonda ja rahvusvahelisi suhteid, ning neid selles vallas koolitama ja raskuste lahendamisse kaasama;
11. nõuab sponsorluse edendamist tööandjate seas;
12. juhib tähelepanu ettevõtja sotsiaalse vastutuse olulisele panusele täiendõppe ja arengu ning sotsiaalse lähenemise kujundamise ja toetamise, kodanikualgatuse, kutse-eeetika ja sotsiaalse integratsiooni võimaluste loomisel koostöös ühiskonnaga, ning põlvkondadevahelises tegevuses, nagu vastastikune juhendamine ja oskusteabe vahetamine vanade ja noorte vahel; rõhutab eriti asjaolu, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse abil saab luua võimalusi noortele ning arendada nende andeid;
13. rõhutab, kui oluline on inimõiguste austamine suhetes kolmandate riikidega;
14. kiidab heaks kava hakata andma Euroopa auhinda ettevõtja sotsiaalse vastutuse partnerlustele ettevõtete ja teiste sidusrühmade, sh õppeasutuste ja spordiorganisatsioonide vahel, kui olulist sammu ettevõtja sotsiaalse vastutuse nähtavuse parandamiseks;
15. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlikud investeeringud, mis kuuluvad investeerimisotsuste näol ettevõtja sotsiaalse vastutuse rakendamise alla, ühendavad investorite rahalised ja majanduslikud eesmärgid nende sotsiaalsete, keskkondlike, eetiliste, kultuuriliste ja hariduslike tõekspidamistega;
16. ergutab liikmesriike ja liitu võtma oma ettevõtja sotsiaalse vastutuse programmis arvesse asjaolu, et kultuuri- ja loominguvaldkonnas tegutsevatel VKEdel võib sotsiaalsete kaalutluste kaasamise teel olla tähelepanuväärne mõju muutuste üle ühiskonnas ja keskkonnas ning nad annavad ka vaesusevastaste pikaajaliste lahenduste pakkumise kaudu uusi impulsse tööturule;
17. nõuab, et viidaks läbi uuringuid tuvastamiseks, millistel põhjustel on erinevad ettevõtja sotsiaalse vastutuse rakendatud strateegiad tõhusad või ebatõhusad;
18. kutsub liikmesriike üles toetama töötajate vabatahtlikku tegevust ja tööandja poolt toetatud vabatahtlikku tegevust ning sellist töötajat rohkem väärtustama ka ettevõtjate sotsiaalse vastutuse raames, nagu seda on väljendatud 12. juuni 2012. aasta resolutsioonis

piiriülese vabatahtliku tegevuse tunnustamise ja edendamise kohta ELis¹; rõhutab, et vabatahtlik töö ei tohiks mitte mingil juhul mõjutada töötajate palkasid või tööd ning et vabatahtlik tegevus ja tasustatud töö peaksid üksteist täiendama;

19. on seisukohal, et kultuuri- ja meediaettevõtetel on ettevõtja sotsiaalne vastutus tagada, et kasutajate põhiõigused on kaitstud, ning on arvamusel, et eneseregulatsioon ja andmepakettide põhjalik kontroll võivad tuua kaasa ohu tellida politsei ja õiguskaitseorganite teenus erasektorilt;
20. ergutab meediaettevõtteid lisama oma ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetesse ka läbipaistva ajakirjanduse standardid, sealhulgas teabeallika kaitse tagamine ja rikkumistest teataja õigused;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0236.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Katarína Neved'álová, Doris Pack, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Iosif Matula, Raimon Obiols, Rui Tavares
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Leonardo Domenici

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.1.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 1 0: 11
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edít Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Cabrnóch, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zannoni
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Malika Benarab-Attou, Sergio Gutiérrez Prieto, Richard Howitt, Paul Murphy, Ria Oomen-Ruijten, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jens Nilsson